

Гірлянда казок

ЗМІСТ

Казки зими

СНІГОВА ЛИСИЧКА

ЯК БІЛЧЕНЯ СКАРБИ ШУКАЛО

КАША ДЛЯ ЗИМИ

ЗИМОВА КАЗКА

ШУБКА ДЛЯ ЯЛИНКИ

У ПОШУКАХ ПІВНІЧНОГО ВІТРУ

У НІЧ НА ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

ПОДАРУНОК ДЛЯ БІЛОЧКИ

ДИВО ВІД СНІЖИНКИ

ВДАЛИЙ ДЕНЬ

Новорічні казки

ЧУДАСІЯ ДІДА МИКОЛИ

СВІЧКОВА МАНУФАКТУРА

НЕЗВИЧНА ЯЛИНКА

ТАЄМНИЦЯ ЗАПЛУТАНИХ ДРОТІВ

НАЙЗАПОВІТНІШЕ БАЖАННЯ

Різдвяні казки

ЯК ЗІРКА З НЕБА ВПАЛА

РІЗДВЯНА ПРИГОДА КІКО

ПРИГОДИ У СНІГОЛЕНДІЇ

МОЛОЧНІ ЗУБИ ЛУПАСТИКА

СМІШНА КУТЯ

РІЗДВЯНА КАЗКА

РІЗДВЯНИЙ ВАРЕНИК

ІВАНКА-ВИШИВАНКА

ВТРАЧЕНЕ РІЗДВО

Гірлянда
казок

ГІРЛЯНДА КАЗОК ЗБІРНИК

Казки зими

Любі читачі, ми склали цей збірник для вас, бо вважаємо: що б не сталося, у житті завжди є місце для чудес. А коли, як не на Різдво, їм відбуватися?

Двадцять чотири чудові казки завершують цей непростий та водночас надзвичайно важливий для нас усіх 2022 рік. Для вас працювало дев'ятнадцять авторів, і кожен із них залишив частинку власної душі. Такого різноманітного, у плані текстів, збірника ще не було. Усі казки об'єднані спільною тематикою, сюжетні лінії, пригоди, оригінальні знахідки та дивовижні відкриття не залишать байдужим, а найвибагливішого читача.

Кожен, хто читатиме, вірю — знайде історію до смаку. Збірник створений для дітей дошкільного, молодшого шкільного віку і всіх, хто вірить у дива. Нехай цього року заборонені святкові вогні та салюти, але в нас є «Гірлянда казок». З Різдвом Христовим! З Новим роком! Нехай усі мрії збудуться

Упорядниця: Олена Скуловатова

Автор обкладинки: Ярина Мартин

Верстальниця: Ольга Коваль

Казки подано в авторській редакції.

Над книгою працював дружній колектив авторів та художників

This ebook is licensed for your personal enjoyment only. This ebook may not be re-sold or given away to other people. If you would like to share

this book with another person, please purchase an additional copy for each recipient.

- © [Олена Скуловатова](#), 2022
- © [Окасана Курійокі](#), 2022
 - © [Інна Курило](#), 2022
 - © [Ганна Должек](#), 2022
 - © [Анна Дьоміна](#), 2022
- © [Марія Солтис-Смирнова](#), 2022
 - © [Наталя Бурянчик](#), 2022
 - © [Наталія Волотовська](#), 2022
 - © [Степан Соляр](#), 2022
- © [Наталія Жиліна-Жура](#), 2022
 - © [Світлана Тодер](#), 2022
 - © [Людмила Маркова](#), 2022
 - © [Віктор Васильчук](#), 2022
 - © [Оксана Глуська](#), 2022
 - © [Інна Калина](#), 2022
 - © [Олена Симоненко](#), 2022
 - © [Ганна Мельник](#), 2022
 - © [Галина Мороз](#), 2022
- © [Олена Чудна #єлечудная](#), 2022
 - © [Людмила Маркова](#), 2022

КАЗКИ ЗИМИ

СНІГОВА ЛИСИЧКА

Авторка: [Анна Дьоміна](#)

Художниця: Ярина Мартин

«Хочу плюшеву лисичку», – написала нерівними літерами шестирічна Алінка. Сховала листа до конверта й побігла на вулицю – надворі випав перший сніг.

Її старша сестра з подружками вже ліпили сніговиків. Хтось робив Олафа, хтось Снігову Королеву. Алінка задумалася, а потім почала згрібати сніг. Менша грудка, більша... Вушка, лапки, хвостик...

– Ой, та це ж... – зачудовано промовили дівчатка.

– Лисичка! – радісно вигукнула Аліна. – Я хочу таку на Різдво!

Дівчатка ще довго гралися у сніжки та каталися на санчатах з гірки біля лісу. Аліна щохвилини верталася до лисички, розповідала їй про всі пригоди. А хитрунка дивилася на неї оченятами з листочків.

– Час додому, – врешті сказала Аліні сестра. І зітхнула: – Шкода, що завтра сніговики розтануть.

– Чому? – здивувалась Аліна.

– Завтра буде відлига, по радіо казали.

– Ні! – почала рюмсати дівчинка. – Я не покину лисичку!

– То лишайся тут, а я піду. Холодно!

– Не плач, Алінко, – почала втішати її подружка Юля. І таємничо додала: – Кажуть, наш ліс чарівний. Як випаде сніг, оселяється в ньому пані Зима... Може, вона врятує лисичку?

– А як її знайти?

– До неї нібито провадить крижана доріжка... Ось така!

Дівчата, роззявивши рота, дивилися на стежинку, яка виблискувала серед снігу. Але ж хвилину тому її не було!

– Якась магія, – прошепотіла Аліна. – Юлю, невже це правда?

– Не знаю... Бабуся каже, зимової ночі можливі будь-які дива. А сонце вже сідає...

– Тоді ходімо скоріш!

Вони посадили снігову лисичку на санки та пішли в ліс.

Ох і слизька була доріжка! Щоб не впасти, дівчата трималися за руки. Зовсім стемніло. Деревя-велетні закривали небо й простягали до подружок сухорляві гілки. Але від стежини підіймалося ледве помітне сяйво, яке оберігало їх.

– А що як заблукаємо? – почала непокоїтись Юля.

І відразу послизнулася.

– Тримайся! – підхопила її Аліна. – Ми неодмінно знайдемо пані Зиму! Доріжка приведе нас, я вірю!

Щойно Алінка промовила ці слова, як розступилися дерева, і на галявині повстав дивовижний палац. Крижані вежі здіймалися аж до неба, на блискучій брамі плелися хитрі візерунки, а в небі мерехтіло північне сяйво.

– Оце так! – прошепотіла Юля.

Дівчата зробили крок до брами. Ворота прочинилися з тихим рипінням, і до них вийшла струнка жінка, з ніг до голови закутана у шаль зі сніжного мережива.

– Здоровенькі були, дівчата! – промовила пані Зима. – Вітаю вас у моєму домі. Стежину до палацу бачать тільки ті, чиї серця відкриті для дива. Найдовшої зимової ночі я допомагаю таким людям, здійсняю їхні заповітні бажання. Що привело вас до мене?

– Пані Зимо, – почала Алінка, – я зробила снігову лисичку. Чи можете ви забрати її до свого палацу, щоб вона ніколи не розтанула?

– Але тоді ти не зможеш з нею гратися.

– Так... Але я знатиму, що в неї все добре. Писатиму їй листи... А ще... Я передумала з різдвяним подарунком, не треба мені іграшок, хай тільки моя лисичка не зникне!

– Гарне бажання, щире і самовіддане... Але мені чомусь здається, що лисичка сумуватиме в моєму палаці, – промовила пані Зима. – Її місце з тобою!

Чарівниця змахнула рукою – і лисичка перетворилася на м'яку іграшку. Її хутро прикрашали крихітні блискітки, ніби сніг, що мерехтить у світлі ліхтаря. Вона дивилася на дівчинку золотими оченятами й ледь помітно всміхалися.

– Моя лисичка! Дякую! – Аліна радісно закрутилась, обіймаючи іграшку.

– А ти? – звернулася пані Зима до Юлі: – Що попросиш?

– Не знаю, – знітилася та. – Я для себе нічого не хотіла, тільки щоб Алінка не сумувала... Хоча... А ви можете зробити, щоб північне сяйво з'явилося над нашим селом? Я так мрію показати його братику!

– Це легко, – усміхнулася пані Зима.

Тієї ночі Алінка засинала зі щасливою усмішкою, міцно обійнявши снігову лисичку. А Юля з братиком довго сиділи біля вікна і зачудовано дивились на гру кольорів у зимовому небі.

ЯК БІЛЧЕНЯ СКАРБИ ШУКАЛО

Авторка: [Марія Солтис-Смирнова](#)

Художниця: *Тетяна Опанасик*

У міському парку, де жила сім'я білочок, усе заповорило білим снігом.

Білчєня Бублик сиділо перед виходом із дупла і сумувало, бо мама не дозволяла гуляти, поки не вщухне завірюха.

– Навіть не думай про це, – сказала старша сестра Шишка.

Брат кинув приречений погляд і рушив у бік спальні. А він мріяв нині разом з мишенятами Сірим, Бурим та Рудим скарби шукати!

Навіть карта є! Бублик схопив дубового листка, який вчора дав Бурий, і уважно подивився на нього: ось пагорб із мишачою корою, калиновий кущ, ожиніві зарості.

А це що? Бублик так далеко ще не ходив та не перетинав жодної паркової алеї. Згідно з малюнком треба аж три перестрибнути.

Це ж така пригода! Тільки впевненіше та безпечніше буде з друзями. Та їх теж із дому в негоду не пускають.

Бублик знову підійшов до виходу, глянув на лапатий сніг, що ніяк не припинявся.

– Може, хоч завтра пощастить.

Вранішнє сонце розбудило руде звірятко. Воно вибралося з теплого ліжка, тоді з дупла, залишаючи відбитки крихітних лап на сніговому покривалі.

Але все знизу замело стільки, що ні пенька, ні горбочка видно не було. Аж ось сніг поруч заворушився, різнокольорові іскринки-

сніжинки розсипалися і перед білчням вискочило мишеня Сіре:

– Привіт.

– Ну що, ходімо?

За братом з-під снігової ковдри виставили носики Буре та Руде.

– Нумо! Гайда!

Бублик розгорнув мапу і подивився поміж дерев. Десь там на нього чекала не лише пригода, а й торбина із загубленими бубликами – улюбленими смаколиками паркових білок та мишей.

Четверо скарбошукачів помчали через паркову алею. Вона сховалася під снігом, тому малюк навіть не злякався. Клумба і ще одна алея... Смужка з молодих дерев і...

– Ось вони – бублики!

Мишенята показали на край пакета, що визирав з-під снігу.

Додому скарбошукачі поверталися з гостинцями. Пахучі ласощі у лапках кожного виблискували у скупому сонячному світлі, що пробивалося крізь сиві хмари.

Добре, що домівка була не дуже далеко, і білчня з мишенятами встигли сховатися до того, як знову почався снігопад.

А замість бубликів у сховку залишився дубовий листочок, на якому була намальована карта парку.

КАША ДЛЯ ЗИМИ

Авторка: [Марія Солтис-Смирнова](#)

Художниця: Ярина Мартин

Івась із сумом дивився на дорогу. Машина вже завершила на центральну вулицю, тому хлопчикові залишилося лише йти з дідусем у хату.

– Не сумуй, маленький, там уже бабуся улюблених оладок напекла. Зараз поїси з медом, чи варенням. А батькам на роботу вранці треба. Вони ж не винні, що садок на карантин закрили.

П'ятирічне хлоп'я уважно дивилося сірими, як у діда, очима на сиве небо.

Обіцяли сильний снігопад. Тільки снігу не було. Небо хмурилося, неначе сердилось на щось, але біла пухнаста ковдра не поспішала вкривати землю.

– Дідусю, а, може, Миколай замість подарунка нам сніг принесе?

– От спечете з бабцею йому післязавтра печива. Може й принесе, – посміхнувся у відповідь той.

Раптом з буди вискочив Сірко. Він гавкав на небо так сильно, ніби звідти мав початися не снігопад, а кото-град. Старий пес, схожий на невеликого кудлатого ведмедя, жодного нявчика близько до себе не підпускав.

Здійнявся вітер, тому Івась з дідом пішли до хати.

На столі рум'яніли у мисці оладки, поруч у тарілках – мед, варення та сметана.

Бабуся саме чаклувала над вечерею. Адже кожна господиня знає, що з продуктами в горщик треба вкинути дрібку любові, жменьку

хорошого настрою, кілька ложок турботи, тоді й страва вийде неперевершеною.

– Бабусю, ти що, сніжну кашу готуєш? Зимі допомагаєш? – малюк вдихнув ванільно-солодкий духмянець манки.

– Звісно, Іванку, а хто їй ще допоможе, – підморгнула. – Он, скоро вже свято Миколая, а снігом і не пахло. То, може, манка зиму врятує?

За вікном посіявся сніжок. Спочатку дрібненький та колючий, а потім легкий і лапятий. Він спершу легко припорошив подвір'я, вкрив дах сараю, застелив підвіконня і комин. А тоді вже малими кучугурами став лягати під деревами, хатою і парканом, пофарбованим онучком і дідом у блакитний колір навесні.

– Каша допомогла, – засміявся малий і всівся до столу.

Зима принюхувалася знадвору. Давно вона такого затишного і запашного пару не чула. Спочатку думала взагалі не приходити. Не дарувати людям снігу, не перетворювати озеро на ковзанку, не дозволяти Морозу малювати шибки. Але духмянець бабусиної каші переніс її з найбільшої на небі хмари сюди. Навіть злитися і жалити колючим снігом та лютим морозом не хотілося – так діяв запах каші, звареної для рідних.

Тільки як тої манки поїсти?

Хто ж її, Зиму, нагодує?

– Чого облизуєшся, любонько? Каші хочеш? – підійшов до неї старий Мороз. – І я б попоїв. З любов'ю та турботою зварена.

Його теж підкупляла пара – лоскотала носа. Вона й привела Мороза з поля неподалік, де він відсипався на одній з величезних копиць, в очікуванні наказу від Зими.

Старий Сірко спочатку сховався від снігопаду в буду. Але, як тільки відчув чужих поруч, пішов знайомитися.

Та щось вони ніяк не пахнуть. Хто такі?

Гавкнув раз, обійшов двічі й повернувся назад до буди.

Бабусі здалося, що крізь сніг вона когось бачила за вікном. Але хто ж у таку погоду може ходити?

Визирнула у двері, а там пара. Накинула теплого дідового кожуха і вийшла у двір:

– У хату вас не пущу, але кашею погодую, – сказала і зникла.

А через хвилинку Івась виніс горщик з кашею. Невеличкий. І дві ложки.

– Пригощайтеся. І приходьте до нас ще. Зі снігом. Бабуся за три дні знову сніжну кашу готуватиме.

Ось так і жили: хлопчик радів снігу, санчатам з ранку й до вечора і морозним візерункам на вікні, а Зима з Морозом – манній каші, звареній з любов'ю та турботою. Аж до весни.

ЗИМОВА КАЗКА

Автор: [Віктор Васильчук](#)

Художниця: [Світлана Радчук](#)

У далекій холодній Півночії жив злий і жорстокий король Тріскун – володар крижаного холоду й хурделиць, що безпричинно морозив мешканців тієї країни. Жив він серед височених колон, густо присипаних сяйливим снігом, у палаці з надзвичайно блискучого льоду. Дружиною у нього була злісна й страшна Віхола. Тож, коли вони сварилися між собою, довкола все ще більше замерзло. День і ніч скрізь гуляла дошкульна завірюха, а народ країни відтак незаслужено потерпав від набридливої сніговерті. І все морозяне неподобство тривало не день чи тиждень, а майже дванадцять місяців. Таким невгамовним було те подружжя.

Дітей у них не було. Жила з ними тільки біла, як молоко, киця Сніговиця. Правда, вона постійно десь вешталася незатишним палацом. Приходила до кімнати короля й королеви тільки вночі. Тоді Тріскун з Віхолою вгамовувалися. А ранком, після недовгого перемир'я, вони ще лютіше сварилися.

Якось Сніговиця принесла до королівського палацу невеликий клуночок, а в ньому – малятко. На диво, побачивши таке, люте подружжя перестало сваритися. Знайденого хлопчика назвали Морозець. Названий батько Тріскун всіляко прагнув виховати з малого гідного собі наступника. Не відставала й Віхола. Та знайденець не розділяв тиранської науки. Усе частіше зникав кудись зі Сніговицею. Киця піклувалася про малюка, як про свого синочка. Розповідала йому казки, зігріваючи під своїм пухнасто-білим бочком, знайомила з мешканцями Півночії, які теж учили його робити добрі справи.

Підростав і мужнів Морозець досить швидко. І змінювався на очах названих батьків зовсім не в злий бік. Та невдовзі прознали вони про добрі справи Сніговиці й розгнівавшись, перетворили її в сріблясту бурульку. Довго плакав і сумував Морозець, втративши кицю. А потім зібрався з силами, сховав за пазухою бурульку і пішов геть з льодового палацу...

Ось тут варто згадати й про Зиму та Новий Рік, сестру й меншого брата Тріскуна. Правила Зима на самісінькому краєчку Півноччії в Льодовому краю. Нічого, що б могло радувати його мешканців, тут теж не було. Поля, куди не кинь оком, щедро засипані снігом, що тільки сліпуче сяє. Навіть дерева мали гілочки, вкриті сніжинками замість квітів, і нагадували корали. Їх понад усе любила Зима. Насолоджувалася холодною красою, щодня облітаючи льодяні володіння у своїй крижаній кареті.

Проте, підданих своїх, як і старший брат, вона не поважала й всіляко пригнічувала, бо замість серця мала крижинку. З кожного мешканця за проживання на її снігах щомісяця вимагала чималу платню у вигляді витончених бурульок і крижинок. З них Зима зводила нові розкішні палаци. Вони вкривалися інеєм і виблискували на сонці яскравіше срібла та здавалися здалеку алмазними химерами.

Зовсім іншим був Новий Рік, хоча й не мав ніяких статків. Веселий, добрий і, навіть, трішки чарівник. Тож, як міг, намагався втішити знедолених мешканців краю. То сніжинки розмалює в різні кольори, а то – якийсь із палаців розцяцькує так, що не впізнати. Бувало, й заметіль на день чи два вгамує. Однак Зима зовсім не звертала уваги на ті невинні забавки й одним помахом своєї патериці все виправляла на свій лад.

Серед її палаців, на одній із засніжених вуличок, у невеликій крижаній хатинці оселилися чоловік із жінкою. Бідно жили. У них зовсім нічого не було, окрім стола, двох стільців і невеличкого ліжечка. Утім, це не заважало їм жити в злагоді й гармонії. Бо мали гарячі серця. Тож, надзвичайно любили одне одного. А ще дуже хотіли мати дитину. Зустрічали світанки й лягали спати з цим заповітним

бажанням. І одного дня сталося чудо – у них народилася гарненька дівчинка.

Хоч і маленькою вдалася, проте, на диво всім була надзвичайно доброю, щедрою та відважною. Гуляла вільно серед льодових палаців, збирала бурульки й крижинки та роздавала їх бідним сусідам. Ніколи не проходила повз найменшу біду. Всіляко допомагала. Не забувала також про своїх ровесників. Тішила їх різними подарунками. Батьки не могли натішитися такою сміливою і сердечною красунею.

Невдовзі довідалася про гарні справи дівчинки зла холодна Зима. Примчала у крижаній кареті й сердито мовила:

– То це ти, негіднице, підбурюєш моїх підданих до непослуху!

– Треба любити, Зимо, жителів свого королівства! – сміливо зауважила дівчинка.

Розізлилася не на жарт від тих слів Зима. Вдарила льодяною патерицею і заявила гнівно:

– Віднині будеш стояти тут завжди й мовчатимеш вічно!

Та й перетворила дівчинку на снігову бабу.

А в цей час Морозець уже підійшов до Льодового краю й уздрів там на засніженій вуличці, серед льодяних палаців, снігову бабу. Сів і засумував. Раптом з'явився перед ним Новий Рік і поцікавився, чого ж це він сумує.

– Я так довго блукав світом, що й постарів геть, – відповів йому Морозець. – Стільки лихого на своєму шляху зустрічав. Відчуваю, що й тут не все гаразд.

– Зачекай, будь ласка, я зараз усе тобі розкажу, – хитрувато мовив Новий Рік і притулився щокую до снігової баби. – Тепер знаю, що це злі чари моєї сестри, але ти не переймайся, витягни свою бурульку з-за пазухи й доторкнися до неї.

Зробив так Морозець, і сталося диво: снігова баба перетворилася на гарнесеньку дівчинку.

– Ой! – вигукнула вона щасливо. – Дякую вам, мої рятівники! Побіжу додому, порадую батьків!

– Зачекай, дівчинко, – мовив сумно Новий Рік. – Перестали битися їх серця, коли довідалися про страшну наругу над тобою. Вибач мені, бо все це через злість моєї сестри.

Сіла дівчинка й заплакала гірко.

– Не журися, дитинко, – втішив її Морозець. – Будеш мені за внучку, якщо ти не проти.

Дівчинка погодилася, і пішли вони вже вдвох блукати світом.

Невдовзі довідалися про те Зима, Тріскун і Віхола. Розсердилися і ще дужче засніжили й заморозили Півно'чю.

Надумав тоді Новий Рік якось примирити всіх. Він був добрим і мав гарну вдачу, тож вирішив запросити рідню і всіх мешканців Півно'чії на святковий бал. Проте, не мав власних хоромів. Відтак попросився до палацу Грудня, старшого з трьох синів Зими. Підготував сріблясто-льодові зали, прикрасивши їх дивними візерунками й химерними льодовими фігурами.

Та коли вже лишався день до початку балу, роззирнувся довкола, глянув на холодно-сяйну красу і задумався: чогось не вистачало. Але, поміркувавши трохи, зрозумів: не вистачало не чогось, а когось. Тож, наказав своїм підданам негайно розшукати Морозець і його названу онуку. Знайшли їх слуги, посадили у розкішні льодові санчата і привезли до хоромів. Засяяли кімнати святковими вогнями, замережилося усе кольорово-дивацькими сніжинками. На radoщах Новий Рік подарував Морозцю сріблястий посох, а дівчинці – надзвичайно гарну сукню і кожушок із блакитними оборками.

Узяв Морозець за руку онуку й заходився роздавати гостям усілякі подарунки...

Кажуть, і Тріскун з Віголою, і Зима там були. Але нічого вдіяти не могли. Свято ж!

Відтоді іноді то тут, то там у світі з'являється Зима з купою іскристого снігу, бурульок і крижинок. І тоді гуляє Віхола, і тріщить Тріскун. А в усіх усюдах ходить дідусь з довгою сивою бородою та

сріблястим посохом у руках. Подейкують, він має напрочуд гаряче серце. Роздає і дорослим, і дітям подарунки. Втішає бідних і нужденних. Розвеселяє сумних. Натомість вдячні ліплять зі снігу біля своїх осель симпатичних снігових бабусь, ніби вшановуючи його внучку. А Новий Рік став справжнім чарівником. Його щороку кличе в гості до своїх хоромів Грудень, де влаштовуються казково-чудесні бали, на які запрошують усіх охочих.

Завітайте й ви на свято. Там обов'язково зустрінетесь з зимовими дивами.

ШУБКА ДЛЯ ЯЛИНКИ

Авторка: [Людмила Маркова](#)

Художниця: Ірина Расько

Давно це трапилося. Народилася в одній родині дівчинка. Назвали її Яринкою. Росла та дівчинка гарненькою, розумною та доброю. Батько й мати не могли намилуватися донечкою, завжди були готові виконати всі її примхи та забаганки. Та Яринка росла не примхливою і забаганок в неї не було, крім однієї: дівчинка дуже любила зелений колір. Тому одержину вона мала майже всю зелену. І хустинка, і спідничка, і, навіть, шубка та чобітки були зеленими.

Одного літнього дня гуляла дівчинка разом з татусем лісом. І натрапили вони на незвичайне маленьке деревце. Зовсім молоденьке, таке ж невеличке, як і мала Яринка. Зелененькі, тонесенькі листочки вкривали його опущене донизу гілля.

– Яке миле деревце, – усміхнулася дівчинка. – Як воно називається?

Тато Яринки оглянув незнайому рослину з усіх сторін і сказав:

– Я вперше таке бачу. Нічого схожого раніше не зустрічав.

– Якщо ми першими знайшли це деревце, то давай якось його назвемо, – запропонувала дівчинка. – Адже в усіх є імена. І в дерев, і у квітів. А це не має назви. Так несправедливо.

– Ти права, – сказав тато. – Ти першою деревце побачила – то й придумай назву.

– Я б назвала його Ялинкою, – усміхнулася Яринка.

– Ялинкою? Чому саме так? – запитав тато дівчинку.

– Тому, що деревце на мене схоже. Таке ж невеличке, як і я, адже зовсім молоденьке. І вбрання таке ж гарненьке, зелененьке, як моє. Стоїть, немов зелений сарафанчик одягнуло. Тому нехай у нього й ім'я буде на моє схоже. Нехай зветься Ялинкою.

– Добре, – погодився тато.

Відтоді Яринка бігала до Ялинки майже щодня. То принесе з джерельця води, щоб її полити, то розпорошить під нею земельку, щоб корінці вільніше дихали.

Так тривало до кінця літа. Та одного, вже осіннього дня, Яринка не прийшла до лісу. Деревце засмутилося, засумувало без вірної подруги. Минали дні, а Яринки все не було і не було.

«Іншу, мабуть, забаву знайшла Яринка, то й покинула мене, – засумувала Ялинка. – Забула вона про мене», – подумало деревце і заплакало.

Та насправді Яринка не забула про маленьке деревце, а дуже тяжко захворіла. Так захворіла, що і з ліжка підвестися не могла. Дівчинка хворіла дуже довго, і лише, коли затріщали люті морози, вона почала одужувати й змогла піднятися з ліжка. І хоч якою знесиленою і виснаженою була дівчинка після довгої, важкої хвороби, вона одразу вирішила провідати Ялинку. Звичайно ж, батьки не відпустили її. Казали, що в лісі холодно, там хазяйнує лютий мороз, а вона ще квола, ще не зміцніла після хвороби. Куди ж їй такою слабкою іти?

Та дівчинка і слухати нічого не хотіла. Говорити їй щось було марно. Тоді тато сказав:

– Що ж, іди. Тільки і я піду з тобою. Ти ж ледь на ногах стоїш. Ще голова десь посеред лісу запаморочиться.

То ж пішли удвох.

У лісі, побачивши Ялинку, дівчинка дуже засмутилася і зажурилася. Маленьке деревце було зовсім голеньке і тремтіло від лютого морозу.

– Бідолашна Ялинка, – заплакала від жалю дівчинка. – Вибач, що так давно до тебе не приходила. Я весь цей час хворіла. А ти ж он як змерзла. Уся тремтиш, бідолашна. Так і ти захворіти можеш. Не хочу, щоб це трапилося, – і дівчинка швидко зняла з себе улюблену зелену шубку і накинула її на Ялинку. – Грійся в ній аж до весни. У цій шубці тобі не будуть страшні ніякі морози.

Батько дівчинки хотів посварити доньку за такий необачний вчинок. Вона тільки-но одужала, а роздяглася на морозі, але, побачивши її щасливі очі, мовчки зняв із себе кожуха й одягнув його на донечку.

Згодом Яринці купили нову шубку, вже не таку гарненьку, як та, яка в неї була, але добра дівчинка ніколи не шкодувала за тією, яку подарувала тремтячому від холоду деревцю.

А якою щасливою і красивою стала Ялинка! Ніякі холоди й морози її не лякали. Ніхто в лісовій зимовій хащі не міг похвалитися таким гарним зеленим вбранням! Ялинкою милувалися і звірі, і птахи, і інші дерева.

Минув деякий час. Зиму змінила лагідна весна.

Якось Яринка сказала Ялинці:

– Уже зовсім тепло. Пора зняти з тебе шубку. Поглянь яка вона стала кострубата. Хутро тепер, немов колючки. А все тому, що на ньому сніг розтанув і водою стік.

Дівчинка вже простягнула ручки, аби забрати шубку, та раптом віти деревця зашелестіли, немов щось шепотіли. Яринка прислухалася і зрозуміла, що Ялинка говорить до неї людською мовою:

– Любо Яринко! Залиш на мені цю шубку. Я так її полюбила! Ніколи в мене не було такої подруги. І моєму серцю дорогий твій подарунок. Такий дорогий, що і розлучатися з ним не хочеться.

Як же зраділа Яринка, почувши голос Ялинки! Дівчинка відповіла:

– Звичайно ж, Ялиночко! Носи цю шубку завжди, якщо вона тобі до вподоби. Я тільки рада буду.

Так і залишилася Ялинка навіки в зеленому вбранні. Ні влітку, ні взимку його не знімає. Носить на згадку про маленьку дівчинку Яринку і про добро, яке може зігріти навіть у найлютіші морози.

У ПОШУКАХ ПІВНІЧНОГО ВІТРУ

Авторка: [Ганна Должак](#)

Художники: Софа Сидоренко,

Аля Ляхно,

Єгор Агудов

Мишко грюкнув дверима і вибіг з дому. Мама ще щось кричала йому навздогін, але хлопець уже не слухав. Сльози заблищали на очах. Та хіба ж хлопці плачуть? Тремтячими губами він бубонів собі під носа:

– Та не чіпав я того пирога! Може він сам впав та пошкодився. Що я дурний чіпати Орисьчин іменинний пиріг?

Орися – молодша сестра Михайлика – дівчинка вередлива та неслухняна. Ох, як часто вона дістає брата! Іноді так і хочеться сунути її в мішок і занести на базар. Але ж вона – рідна сестра, і десь глибоко в душі Мишко її таки любив. З Орисею буває весело, вона завжди вигадує нові ігри, гарно малює і так заливчасто сміється, що втриматися від сміху просто неможливо. То невже він би міг зазіхнути на святе – на її пиріг? Мало того, що день народження Орися полюбляє понад усі інші свята, так ще мама стільки часу витратила на приготування смаколика! І водночас це новорічний пиріг. Бо Орися, бачте, примудрилася народитися прямісінько перед Новим роком – тридцять першого грудня! Ні, Мишко той пиріг не чіпав і навіть не нюхав!

Так хлопець міркував, стоячи на ганку. Додому повертатися нема сенсу, поки мама не заспокоїться. А десь іти гуляти – немає настрою. Та ще й шапку не взяв. А холодно надворі. Цьогоріч грудень видався

морозним і сніжним – не те, що кілька попередніх років. Тоді навіть у новорічну ніч снігу не було.

Намалювала Софа Сидоренко

У цьому році є надія побачити його діамантовий блиск у місячному сяйві. Мишко у свої одинадцять років не був романтиком, але красу любив і часто милувався малюнками, які малювала його сестра.

Раптом хлопцеві на носа впала крапля. Він стрепенувся, підняв голову і побачив велику бурульку. Вона висіла на самісінькому краєчку дашки. День видався хоч і морозним, проте, сонячним, тому нагріта бурулька і почала танути. Мишко витер краплю з носа.

– Не здумай хоч ти вередувати перед святами. На Новий рік усе має бути як слід: сніг на землі, візерунки на шибках, а твої родички попід стріхами, – пригрозив він їй пальцем.

– Та я б із задоволенням пожила якнайдовше. Але новорічні духи розійшлися, тому наближається потепління. Знову все розтане – і сніг, і лід, – почув він тоненький слабенький голосок.

– Хто це зі мною розмовляє? – озирнувся Мишко.

– Поглянь угору, хлопче. Це я – бурулька.

Мишко підняв очі та побачив, як велика бурулька підморгнула йому сонячним зайчиком. Хлопець протер очі та покрутив головою.

– Не бійся, з тобою все гаразд, – мовила вона. – Просто я не втрималася і заговорила до тебе. Знаєш, зовсім не хочеться пропадати, коли ти ще дуже молода.

– А як же тебе врятувати? – спитав хлопець. – Хочеш, я віднесу тебе у морозилку?

– Ні, дякую, не треба, мені там буде дуже сумно без моїх сестричок.

Мишко замислився:

– А що ж тоді робити? Я дуже хочу, щоб цей Новий рік був справді зимовим.

– Є один спосіб, – мовила Бурулька.

– Який?! Що слід робити?! – вражено вигукнув хлопець.

– Треба розчаклувати Північний вітер. Його приспали новорічні духи.

– Я готовий спробувати це зробити, – мовив Мишко. – От тільки чи встигну? Новий рік уже післязавтра.

Бурулька дуже зраділа, що хлопчик хоче врятувати новорічну погоду. Але вона попередила Мишка, що самому йому не впоратися, тому він має взяти когось за помічника. Мишко думав, кого б із хлопців запросити з собою. Але жоден із друзів чомусь не спадав йому на думку. Андрій поїхав до бабусі, Микола нещодавно захворів, а Юрчик усього боїться, дарма, що займається бойовими мистецтвами. Отже, друзів до цієї відповідальної справи залучити не можна. То кого ж тоді? Може, сестру? Вона не з лякливих – це раз, в Орісі гарна фантазія – це два, а ще вона дуже спритна – це три. Ну то й що, що їй завтра виповниться лише вісім років? Від пригоди вона точно не відмовиться!

– Я запрошу з собою сестру! – вигукнув Мишко до Бурульки. – Хоч для цього доведеться повертатися додому, а там сердита мама, –

вже менш бадьорим голосом додав він.

– Не бійся йти додому, – підтримала його Бурулька. – Звісно, це не ти впустив пиріг. Подумай і знайдеш правильну відповідь, – вона знов підморгнула хлопцеві.

Мишко заплющив очі, уявив собі випічку на підвіконні та раптом аж підскочив:

– Я знаю, як він упав! – вигукнув він і понісся сходами додому.

– Мамо, мамо! – загукав хлопець з порогу. – То справді не я перевернув пиріг! Просто я його необережно поставив на підвіконня. От тоді він і впав. Згоден, я винен. Вибач мені, будь ласка! Наступного разу буду уважнішим!

Він обійняв маму й помітив на її обличчі сліди від сліз. Пригорнувся до неї ще сильніше. Мама погладила сина по голові, поцілувала.

– І ти мені, синку, пробач, не треба було так сильно тебе сварити. Я ж знаю, що ти чесний і відповідальний хлопчик.

– Мамо, я допоможу тобі спекти інший пиріг, – пообіцяв Мишко.
– А зараз можна ми трохи з Ориською погуляємо?

Отримавши дозвіл, хлопчик побіг давати вказівки сестрі.

– Хутчіш збирайся! Одягайся тепло-тепло, – наказав він і вдягнув додаткові шкарпетки та теплу шапку.

– Ти справді береш мене із собою на прогулянку? – не повірила мала.

– Так, вважай це моїм подарунком тобі на день народження, – відповів брат. – Тільки збирайся швидше. І прихвати якогось печива для перекусу про всяк випадок. Я зараз термос із какао візьму. А ти пошукай, будь ласка, мій похідний рюкзак.

– Ми що, на тиждень йдемо? – здивувалася дівчинка.

– То вже як вийде, – підморгнув їй брат.

Коли всі приготування були завершені, діти побігли на вулицю.

На ґанку Мишко познайомив Орису з Бурулькою. Хлопець був здивований тим, що сестра спокійно сприйняла новину про балакучу бурульку. Та й ніколи було довго чудуватися. Льодяне створіння дало

дітям кілька вказівок щодо того, де шукати Північний вітер та як боротися з новорічними духами.

– І пам'ятайте обидва: що б не відбувалося – не бійтеся. Ніхто не заподіє вам шкоди, якщо ви вірите у свою справу!

– А чи встигнемо ми до вечора? – хвилювалася Оріся. – Адже батьки нас шукатимуть.

– Ви потрапите в інший вимір, тому час там спливатиме швидше, ніж тут, – запевнила її Бурулька. – А щоб захиститися, відламайте від мене хвостик. Він підкаже вам шлях, допоможе переміщуватися між світами та відшукає підтримку. Якщо потрібна буде допомога моїх сестер, то киньте в них моїм хвостиком – він не загубиться, а дівчата допоможуть.

Мишко обережно відламав хвостик та поклав у кружку, яка лежала в його рюкзаку. Діти попрощалися з бурулькою.

Вони пройшли на сусідню вулицю до магазину «Сільпо». За ним був невеличкий сквер. Бурулька сказала, що там на дітей чекатиме сонячний знак. І справді, на снігу посередині скверу Мишко з Орісею побачили яскравого сонячного зайчика. Вони підбігли до нього і кінчиком бурульки накреслили коло. Ставши у це коло, діти хором промовили:

– Уперед на допомогу Північному вітрові!

Глип! Діти опинилися серед сніжної пустелі. Сонце зникло, мороз, здається, посилювався, а небо навколо засяло всіма барвами веселки.

– Глянь, мала, це ж північне сяйво! – Мишко мало не отетерів від цієї краси. Він бачив це диво природи у якійсь передачі, але побачене наживо вразило його неймовірно.

– Яка краса! – Оріся теж була у захваті.

Але діти швидко пригадали, для чого вони тут. А зрештою, тут – це

де? Куди вони потрапили? Мишко озирнувся. Потім він довго порпався у своєму рюкзаку та нарешті знайшов там компас. На півночі виднілися засніжені гори.

– Нам туди, – махнув рукою хлопець.

– Але ми туди будемо йти пів року! – зарюмсала Оріся. – Мишку, вигадай щось.

Брат зсунув брови й замислився. Навколо лише сніг, вітер та північне сяйво. Як швидко дістатися гір?

– Орісю, а намалюй нам снігохід, – раптом попросив Мишко.

Мала взяла кінчик бурульки та на снігу накреслила невеликий снігохід.

– Стань нам у пригоді! – вигукнув хлопець. Зі снігу виникла потрібна їм машина.

– Ова! Спрацювало! – прошепотіла Оріся.

Діти сіли на снігохід та помчали крізь північне сяйво у бік найвищої гори. Там, за підказкою Бурульки, мала знаходиться печера, де спав Вітер. Брат з сестрою зупинилися недалеко від гори. Її підніжжя стерегли два велетні. Ноги й руки у них були розміром з ліхтарні стовпи, а голови – як бочки. Перемогти їх було неможливо – ніякі б чари не допомогли. З ними треба було тільки домовляться. От Мишко й думав, яку б їм угоду запропонувати.

Якби ж дітям вдалося домовитися з велетнями, то можна було б піднятися гірською стежкою до самісінької верхівки гори. А там є невелика печера, де спить Північний вітер. Але новорічні духи його пильнують. Тож треба буде ще й із ними впоратися.

Поки Мишко сушив мозок думками про домовленість з велетнями та заклинання духів, Оріся сиділа на снігоході та читала журнал «Чарівний ліхтарик».

– Михасю, – потривожила вона його думки, – нумо трохи перекусимо, а то я їсти хочу.

Хлопець спочатку думав їй заперечити, мовляв, є і важливіші справи, але не став.

– Добре, мала. Зараз я термос із кружками дістану. А ти витягай печиво.

Поки діти пригощалися, велетні відчули запах какао. Він їх дуже зацікавив, тому вони самі наблизилися. Оріся злякалася і заховалася за

спину брата.

– Гей, малі! – вигукнув один з велетнів. – Що ви тут робите?

– Нам треба на гору, – чесно відповів Мишко. Він від несподіванки не встиг вигадати нічого кращого.

– Навіщо? – суворо спитав другий здоровань.

– Нам дуже потрібен Північний вітер, – тихенько мовила Орися, за що брат трохи її штовхнув плечем.

– Т-с-с-с, – прошипів він.

– Ха-ха-ха! – заревіли велетні. – Ви туди ніяк не потрапите, бо ми охороняємо підхід до гори!

Від того реготу в Орисі кружка з руки випала. Один з велетнів підняв кружку і понюхав.

– Що це у вас так смачно пахне?

– Це какао, – повідомив Мишко. – Хочете, ми вас пригостимо, а ви натомість пропустите нас на гору?

– Що ти собі думаєш? Ми можемо й так у вас відібрати ваш напій!

– Он, які ви маленькі, – велетень спробував тицьнути в Орисю пальцем. Той палець був розміром із паротяг на дитячому майданчику.

– Не чіпай її! – Мишко виступив на захист сестри та замахнувся на здорованя журналом.

– О, книжечка! – радісно верескнув другий велетень. – А про що вона?

– У ній багато загадок, кросворд і ще гарний малюнок до нового року, – процокотіла зубами від страху Орися.

– Загадки? Кросворд? – другий велетень аж затремтів. – Брате, а якщо ми поміняємося з цими дітлахами? Вони нам віддадуть оте своє какао і журнал, а ми їх пропустимо на гору? Я років сто загадок не відгадував!

Старший велетень трохи подумав і зголосився:

– Та нехай ідуть, все одно їм там не вдасться нічого зробити. Духи ж бо так зачаклували той Вітер, що його ніяк не розбудити. Малі прогуляються і повернуться назад.

– То ми домовилися? – від хвилювання губи Мишка затремтіли.

– Так, – хором промовили велетні та простягнули руки до термоса і журналу.

– А ви не обманете? – перепитала Орися.

– Обража-аєш, – молодший велетень зробив засмучену гримасу.

– Вибачте, – мовила дівчинка й віддала свій журнал.

– Дякуємо, – аж підстрибнув Мишко і розстався із термосом.

Велетні всілися біля підніжжя гори смакувати напоєм і розгадувати загадки. Тим часом діти вже поспішали стежиною нагору до печери. Спочатку вони бігли, бо боялися, що велетні можуть передумати. Потім їхні кроки уповільнилися. Іти було страшно. Мишко міцно стиснув руку сестри.

Ще здалеку вони побачили печеру. Невеликий вхід був прихований гілками дерев. Але крізь них пробивалося якесь дивне світло. Воно не було схоже на північне сяйво. Раптом Мишко здогадався, що то світло від багаття!

– Уявляєш, – зашепотів він до Орисі, – вони не лише приспали Північний вітер, вони ще й підігривають його!

– Це жорстоко, – обурилася сестра і рішуче попрямувала до входу в печеру.

– Чекай! – смикнув її брат. – Спочатку треба впевнитися, що духів нема.

– Та ті здоровані, наче, казали, що духи десь полетіли.

– А може, вони повернулися!

Діти роздивилися навколо та прислухалися, чи не чути якихось голосів. Але скрізь було тихо. Лише знизу долітало бубоніння братів-велетнів, які розгадували кросворд.

Мишко ступив у печеру першим, Орися за ним. Коли очі звикли до напівтемряви, діти почули рівне дихання, а потім побачили й сам Вітер. Той лежав на великій лежанці з ведмежого хутра та якогось пір'я. Поряд з ним тихенько горіло багаття, гілочки ледь потріскували. Мишко з Орисею підійшли ближче до полум'я, підставили теплу руки.

– Як же нам його розбудити? – спитала дівчинка.

– Нумо спробуємо його поворушити.

– Як?

Вони підпалили гілку та дмухнули на Вітер теплом. Це не подіяло.

Тоді Мишко потрусив хутро, на якому лежав Північний вітер. Це теж не допомогло.

Орися хотіла голосно прокукурікати, але Мишко заборонив – ще духи почують.

– То що ж його таке зробити? Бо дуже хочеться зимного нового року, – зітхнула дівчинка.

Намалювала Аля Ляхно

Мишко сів навпочіпки біля вогню і про щось замислився. Тихенько він почав наспівувати «Щедрика».

– Щедрик, щедрик, щедрівочка,

Прилетіла ластівочка.

Стала собі щебетати...

Раптом Вітер схопився на ліжку. Діти скочили та позадкували до виходу з печери.

– Ви хто такі? – обурено зашумів Вітер. Багаття згасло від його шуму.

– Ми прийшли по вас, – перелякано мовив Мишко.

– Нащо я вам потрібен? Лежав тут тихенько, сни гарні дивився.

– Та поки ви тут відпочиваєте, Північна півкуля залишиться без зими, – пробубонів Мишко.

– І Новий рік знову буде похмурим і неохайним, – зітхнула Орися.

– Як Новий рік? Уже хіба Новий рік? – здивувався Північний вітер.

– Так! Через два дні! – хором закричали діти. І в тому крику Вітер почув увесь дитячий відчай.

– А як же так? Невже, ці безсоромні духи мене так надовго приспали? А обіцяли ж лише на пару місяців, щоб я відпочив. От же ж пройдисвіти!

– Вітре, летіть швидше у ваші володіння! Там на вас чекають! – мовив Мишко.

Вітер був приголомшений. Він збирався з силами. Аж раптом почулися якісь звуки. То новорічні духи повернулися і про щось сперечалися з велетнями.

– Як ви могли їх пропустити?

– Вони нам запропонували чесну угоду, – бубонів один з братів.

– От ми зараз піймаємо тих дітлахів, а потім розберемося з вами! – шипіли духи.

– Нічого ви нам не зробіте. І дітям теж. Усе було чесно, тому угоду не скасувати! – стояли на своєму велетні.

– Вітре, тікаймо звідси, поки не пізно! – вигукнув Мишко.

– Я то втечу, – з сумом мовив Вітер. – А як же ви? Я ж не можу вас узяти з собою.

– Розберемося! – гукнув Мишко і міцно схопив сестру за руку. – Летіть!

Вітер вирвався з печери й здійнявся попід хмари. А діти стрімголов кинулися стежкою вниз. Потім різко звернули, бо духи їх легко могли помітити. Треба було спускатися іншим шляхом. А його не було.

Духи вже відвідали печеру. Побачили, що вона порожня. Кинулися за Вітром, але де там. Його ніяк було наздогнати. Тоді духи

почали переслідувати дітей.

Мишко з Орисею щодуху бігли вниз. Спотикалися, падали у кучугури, підводилися і знов бігли. Але духи були швидші за них, тому настигали. Раптом дівчинка не втрималася на ногах і покотилася схилом. Мишко страшенно злякався, але наздогнати сестру був не в змозі. Він чув, як новорічні духи шепотіли йому вслід:

– Не втечеш-ш-ш! Зараз ми тебе схопимо!

Коли сили вже майже вичерпалися, хлопець побачив дерево, на якому висіло кілька невеличких бурульок. Мишко кинув у них льодяним хвостиком і вигукнув:

– Рятуйте нас із сестрою!!! – і сам покотився вниз, втративши рівновагу.

Хлопець котився й котився долі. Раптом він відчув, що більше не б'ється об землю, а летить. Михась кружляв у повітряному вихорі. Разом з ним вертілася і сестра. Нарешті вони приземлилися. Було трохи боляче, але кінцівки залишилися цілими. Діти піднялися, обтрусили сніг з одягу й озирнулися – вони опинилися у сквері за «Сільпо».

– Мишку, ми повернулися! – скрикнула Орися й обійняла брата.

– Точно, – здивовано мовив той. – Невже це все?

– Сподіваюся, мені наша пригода не наснилася, – зітхнула дівчинка.

– Та який там – наснилася! Подивися на свій пуховик – он дірка. Мабуть, ти за гілку зачепилася, поки котилася з гори.

– Мама сердитиметься, – протягнула мала.

– Нічого, маму я беру на себе, – підморгнув змовницьки брат. – А зараз ходімо додому. Починає сутеніти.

Діти попрямували у свій двір. Та поки дійшли, налетів лютий холодний вітер, мало шапки з них не зірвав. Мишко навіть притримав Орисю за руку, щоб, часом, не здуло. А коли вітер ущух, у кишені Мишка щось кольнуло.

– Орисю, дивись, це ж бурульчин хвостик!

– Точно, нам не наснилося, – всміхнулася сестра.

Підійшовши до свого під'їзду, діти поглянули на велику Бурульку.

Вона стала ще більшою. Мабуть, довго танула, а потім замерзла. Оріся спробувала приєднати до неї хвостик. І – о, диво – він примерз назад. Бурулька вдячно блиснула у відповідь:

– Дякую, друзі. Ви врятували мене і моїх родичів від потепління. А ще ви врятували Новий рік. Тепер готуйтеся до студених канікул!

Діти дуже зраділи й побігли допомагати мамі пекти новий іменинний пиріг.

Намалював Агудов Єгор

У НІЧ НА ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЕ

Авторка: [Тодер Світлана](#)

Художник: Тодер Дмитро

«На підвіконні красуються чобітки. Поруч із ними мерехтить свічка. Якщо підійти ближче, то можна відчутти її тепло. Або ж випадково задути. Головне – бути обережною. Я вдихаю аромат кориці та смакую какао з маршмелоу. Затишно. Усі чекають на диво. Я – найбільше.

Хто я така? Знайомся. Мене звати Стася, і мені п'ять років. Я люблю ходити в садочок, малювати й постійно наспівую пісеньки. Моя мама – блогерка. Зараз вона відпочиває, тобто переглядає відео в телефоні, а тато вивчає якісь папери. Він нотаріус.

День добігає кінця. За мить я чемно піду спати, адже вночі до мене має прийти Миколай. Дуже сподіваюся, що він про мене не забуде. Отож сьогодні вечір вісімнадцятого грудня, я допила найсмачніше у світі какао та йду в ліжечко. Добраніч!»

Та тільки-но Стася ступила за поріг, як вигукнула: «А де ж моя постіль?!» У дитячій кімнаті не залишилося нічого. І сама кімната раптом почала кудись зникати, розчинятися. Чи це тільки так здалося? Та хай там як, але враз Стася опинилися серед пухнастих і прохолодних хмар, що нагадували цукрову вату. Легкий снігопад був схожим на пудру, якою притрушують кекси. Стежка до сніжно-білої

хатинки, здається, була з безе. Чого б інакше при ходьбі виникав такий самий хрускіт, як при поїданні цього смаколика? До речі, Стася обожнювала солодощі.

– Але куди ж я потрапила? – розгублено запитувала дівчинка, ні до кого не звертаючись, і несподівано почула відповідь:

– Вітаю, Стасю! Я Миколай. Сьогодні дуже особливий день. Сама знаєш, – промовив до дівчинки сивобородий старець, що вийшов із будиночка. – Ти на моєму подвір'ї.

– О, – тільки й мовила Стася, але за мить опанувала себе й заторохкотіла: – Вітаю, святий отче Миколаю. Ти тут живеш? Я собі уявляла це місце геть інакше. Думала, що в тебе величезна хата, крута автівка, цілий склад найрізноманітніших іграшок і ще добряча сотня слуг.

– О, ні-ні. Це зовсім не так. Мабуть, саме через такі переконання ти й опинилася сьогодні тут.

– Переконання? Я не знаю, що це таке. Але якщо в тебе є подарунки для всіх дітей на планеті, то ти точно маєш бути дуже багатим. Мама каже, що іграшки дорогі.

Миколай засмучено хитав головою, слухаючи довгу розповідь Стасі. Вона говорила про те, що була дуже чемною, про те, як готувалася до свята, а ще перераховувала все, що хотіла б отримати. І запитувала, багато запитувала про щойно побачене: «З чого зроблені хмари? Чи можна спробувати на смак шматочок стежки? Вона точно з безе? Ви живете самі? А як встигаєте за декілька годин ошчасливити всіх чемних і засмутити всіх неслухів?» О, ця розмова, здається, тривала б вічність, якби в одну мить Миколай не зробив диво: він змахнув рукою й опинився зі Стасею в кімнаті з тисячами книг, старим каміном і оксамитовим кріслом у кутку. Вражене дівча замовкло, і цих декількох

секунд було достатньо, щоб Миколай розпочав диво-розмову, яка змінює життя.

Він узяв із найвищої полиці книгу і став гортати. Кожен розворот у реальному часі показував, що відбувається в хатинці чи квартирі: ліворуч угорі був список з іменами й датами народження кожної людини, під цим – відео, яке можна відмотати назад, а праворуч – діаграма з хорошими та поганими вчинками, яка теж змінюється в реальному часі відповідно до того, хто й що робить. Одна книга – одне село чи місто, тому якісь були тонші, інші товстіші.

У книзі свого міста Стася побачила багатьох дітей, які раділи хлібині, теплій курточці, декільком цукеркам або іграшці, яку змайстрував тато. Дівчинка була дуже здивована: як таке може бути? А де поп-іти, лолки, коробки з лего?.. Миколай показував різні сім'ї, подеколи коментував побачене, звертаючи увагу Стасі на життєві цінності. Із кожною сторінкою вона по-новому дивилася на бідність і багатство, міркувала над тим, як бути співчутливою і допомагати усім, хто цього потребує. Дівча було вражене, адже мало все, чого бажало, і думало, що в кожного так. Та насправді все інакше. От, наприклад, виявилось, що неподалік живе Варвара, у якої майже немає іграшок. І ця думка не давала Стасі спокою.

Коли Миколай завершив розмову, то лагідно запитав дівчинку:

– То який подарунок ти хочеш отримати найбільше?

– Я, мабуть, не хочу подарунків. У мене ж усе є. Я тільки бажаю, щоб кожен був щасливим і мав те, чого йому не вистачає.

Миколай задоволено усміхнувся. Та раптово згадав, що чимало запитань Стасі так і залишились без відповідей.

– А хочеш, покажу тобі, як встигаю за одну ніч покласти всім даруночки?

– Так-так-так! – радісно застрибала дівчинка.

Миколай змахнув рукою – і перед ним з'явився мішок. Узяв його, став перед дзеркалом, і яку адресу називав, така хата з'являлася перед ним. Десь він просто простягав руку, яка проходила через диво-дзеркало, залишаючи подарунок, а десь заходив до кімнати. У мішку

нескінченно з'являлися дарунки, ніби там якийсь портал і хтось подає пакунки, фрукти, а часом і різочки.

Коли прийшов час класти дарунок Стасі, Миколай зупинився.

– Нам варто прощатися. Я не відповів на багато твоїх запитань, бо це мої секрети, – підморгнув, – але сьогодні ти дізналася чимало нового про цей світ і, впевнений, змінила думку про життя Миколая. Я даю тобі цей браслетик на згадку про нашу зустріч, – мовив, простягаючи руку, і додав: – Він оберігатиме тебе від зла й робитиме твоє серце добрішим.

Змахнувши рукою, Миколай зник з-перед очей Стасі.

Дівчинка прокинулася й побігла до чобітків на підвіконні. Воно було майже все закладене коробками з подарунками, як вона й хотіла. Але щось не так. Глянула на руку – браслета нема. Невже це був тільки сон? Засунула руку до свого чобітка і здивувалася, коли вийняла звідти браслетик. Такий самий, як той, що їй уночі дав Миколай. Вона дуже зраділа.

Батьки дивувалися, коли Стася повідомила, що залишає собі тільки цю непримітну прикрасу, а решту дарунків віддасть дітям із незаможних сімей, але заперечувати не стали. Підтримали рішення доньки й допомогли розвести пакунки, а ще навідались до Варвари, яку Стася бачила в книзі Миколая. Їй дівчинка вручила найбільший подарунок.

Ось так завдяки п'ятилітній дівчинці цьогорічне Свято Миколая стало щасливішим для багатьох дітей.

ПОДАРУНОК ДЛЯ БІЛОЧКИ

Авторка: [Наталія Волотовська](#)

Художниця: *Тетяна Опанасик*

У нічному лісі було по-родинному тепло й казково. Снігові шапки вкривали розлогі кущі, крони дерев і затишні хатинки звірят. Усі поступово готувалися до Нового року, а ліс, як дбайливий господар, пригощав своїх мешканців ласощами.

Кожен лісовий будиночок цієї пори був осередком спокою. Передчував новорічні дива. Та серед лапятих гілок старої сосни все ж таки примостився один, в якому хтось сильно хвилювався. Хоч усі його мешканці давно полягали спати, та хто ж це стоїть біля віконечка?

То ж білочка Маргаритка. Грудень тільки-но розпочався, а вона вже написала листа святому Миколаєві й ніяк не може заснути. Очікує, коли він його забере. У посланні білочка розповіла про своє особливе прохання – вона зверталась до доброго святого, щоб він приніс їй дарунок не дев'ятнадцятого грудня, а напередодні. Це мала бути найкрасивіша у світі сукня. Саме в цей день мали відбуватися танцювальні змагання. Білочка вірила, що з блискучими камінцями, зі сріблястими торочками й пишна, як у принцеси, допоможе їй перемогти!

Зимовий навчальний семестр у Лісовій школі був у розпалі. Ті тваринки, які відвідували уроки, виказали невдоволення – мовляв, чому це ми повинні вчитися, тоді як ведмежата й борсучата спокійнесенько собі сплять.

Та мудра директорка школи – пані Сова, на все мала відповідь:

– У кожного з вас є призначення. Ви – зайчєнята, лисєнята, мишенєнята й бїлченєнята прикрашаєте наш лїс, готуєте його до зустрїчї Нового року, надихаєте довколишнїх веселими іграми. Вовченєнята зї своїми батьками – допомагають очищати його. А ведмедики, помічники лїсовика, так за лїтньо-осїннїй час потюмились, що мусять багато спати, аби вїдновити сили. Тюму вони поки уроки пропустять, а потїм надолужать.

– А що ж ми? Чюму нам не можна пропускати уроки? – питали малєнькї синички й горобчики.

– О, ваша мїсія теж особлива, – загадково усміхалась директорка. – Хто почує ваше щєбетання, навїть найтихїше – звеселитьсь чи захоче спївати. А спїв – це радїсть. Кожна істота на землї має своє призначення і народжуєтьсь на свїт, щоб прославляти життя.

Дїтлашня дуже любила панї Сову, тож прислухалась до неї.

А ось із цього тижня у всїх звїряток з'явилося нове завдання – окрім вїдвїдування уроків вони готувались до лїсового творчого марафону. Це подїя, на яку кожен чекав з трєпетом і нетерпїнням. Можна було намалювати картини, декламувати вїрші чи спївати. Мишенєятка найбільше любила дивувати цїкавими загадками, а лисички й бїлочки – танцювали й влаштували показ мод. Проте найвеселїшим був конкурс танцїв – тут вже кожен мав показати, хто на що здатний.

Авторитетне журї, до якого ввїйшли панї Вовчиця, старєнький Бабак, а також Сова й Сич, постїйно пїдбадьорювало дїтлахїв:

– Готуйтеся до конкурсїв так, нїби отримаєте всї призи свїту! Покажїть, на що здатнї. І пам'ятайте: хто щїро покаже власнї таланти, отримає подарунки не лише за участь у конкурсї, а й вїд святого Микюлая.

І дїтлашня радо готувалась. І вже якщо хтось дєсь трохи себе нечемно вїв, то на Лїсовому Марафонї мав змогу виправити становищє.

Тільки Маргаритка ходила задумлива:

– Я цьогоріч дуже багато мамі з татом допомагала. Всіх братиків і сестричок бавила, казки їм розповідала, кашкою годувала. Чи принесе мені святий Миколай сукню мрії, в якій би всіх танцівниць затьмарила?

Та лист, який вона ховала під подушкою і де прохала про чарівну сукню, ніхто не забирав...

І ось настав вирішальний день – вісімнадцяте грудня! Ще не зійшло сонечко, як Маргаритка схопилась з ліжечка та й тихенько, щоб нікого не збудити, почала шукати дарунок. Під подушкою, під столиком і навіть за вікном жодного натяку на омріяну сукню вона не знайшла. І так їй захотілося заплакати, так було гірко й сумно, що аж передумала йти виступати. Понуро пішла до ліжечка – все одно всі родичі ще спали...

– Маргаритко! Прокидайся, люба донечко! – почула білочка крізь сон мамин голос.

– Мамо... я нікуди сьогодні не піду... – тихо мовила Маргаритка і відвернулася до стіни.

– Доню, але ж ми усі так чекаємо на твій виступ! Бабуся з дідусем приїдуть! А тітонька Олечка тобі пошила нову сукню для виступу. Вставай, рідненька.

Маргаритка не могла повірити своїм вушкам! То ось, певно, це і є подарунок від святого Миколая – коли він гостинці передає через численних помічників. І тітонька, мабуть, йому таємно допомагає.

Білочка швиденько зіскочила з ліжка і помчала до вхідних дверей. Поштові горобчики зранку доставили посилку із написом:

«Сукня для улюбленої племінниці».

Маргаритка кинулась розкривати бажаний пакуночок. Ось уже й між паперовими обгортками мелькнула зелена тканина. Це ж треба, якраз така, як вона уявляла. Маргаритка аж скрикнула від радощів.

– Ой... Що це? – ледь чутно прошепотіла білочка, коли повністю дістала сукню.

– Донечко, хіба ж вона не чудова? – підійшла мама і почала приміряти одяг до Маргаритки.

– Так... вона дуже красива, – розгублено промовила білочка.

Схопила дарунок і побігла до своєї кімнати.

– Я перевдягнуся та й підемо на виступ, – прокричала згори здивованій мамі.

Маргаритка примчала у кімнату, зачинила двері, а тоді кинулась до вікна. Ледь стрималась, щоб голосно не вигукнути, натомість здавлено прошепотіла:

– Ось який ти, святий Миколаю! Ти й листа мого не забрав, і мрію не здійснив, а я так тобі вірила. Сукня хоч і зелена, але ж без прикрас...

Затим дістала конверта, ще раз поглянула на нього з розпачем і викинула з вікна.

І не помітила, як листа підбрала до всього цікава сорока Тося.

У всі роки існування Лісового Марафону найзапекліші протиборства відбувалися саме між білочками та лисичками. І перші, і другі завжди були вишукано одягнені, акуратно причесані і виступали неймовірно майстерно. Тож коли починався танцювальний конкурс, то судді мусили добряче помучитися, аби віддати комусь одному приз переможця в цьому виді змагань. Цей рік був не винятком. Коли руденькі красуні лисички й білочки вийшли на сцену – всі зачудовано припишкли.

Маргаритка запанікувала. Хоч як не намагалась почуватися впевнено у подарованій і виготовленій з любов'ю сукні від тітоньки Олі, коли вона побачила вбрання лисички Джесіки, ледь не заплакала. Суперниця гордовито дефілювала перед усіма у сукні її мрії! Саме так уявляла бажаний подарунок білочка... Пишна спідничка, багато-багато сріблястих торочок і безліч, просто міради дивовижно-блискучих камінців на смарагдовому оксамиті.

З натовпу Маргаритці підбадьорливо помахала мама. Заплескала вся велика родина. От-от залунає музика і кожна красуня покаже свій талант.

– Ах так?! Ну то я тебе перетанцюю! Я буду танцювати так, що всі помітять тільки мене, а на Джесіку з її блискітками й оком не кинуть! – набравшись мужності, промовила до себе Маргаритка.

Останні змагання Марафону розпочались! Глядачі затамували подих від барвистих тканин і граційних танцівниць. Білочки стрибали й танцювали так прекрасно, легко, ніби невагомі лебедині пір'їнки, а лисички були такими ошатними й емоційними, що він них теж неможливо було відірвати погляд.

– Я зараз втрачу свідомість від цієї краси, – манірно і протяжно прогугнявив Сич.

Старенький Бабак, попри вік, відкинув окуляри й гоцкав ногою в повстяному капцеві так сильно, що той злетів кудись на голови глядачів. Пані Сова, як завжди, таємниче усміхалась. І лише Вовчиця сиділа незворушно, зосереджено ставлячи відмітки в суддівському листі.

Проте найбільше привертали погляд дві руденькі постаті в зелених сукенках. Коли музика припинилась, вони були так захоплені мелодією, що ще кілька секунд продовжували танцювати в тиші. Зрештою спинились і під бурхливі оплески покинули сцену.

Настав час нагородження. Судді цього разу були неабияк щедрі – дарували прекрасні набори фарб і музичні інструменти переможцям, не кажучи вже про солодощі й путівки на святкові вихідні до садиби «Сусідній ліс». І ось прийшла черга оголосити переможця

танцювального змагання. Усі руденькі красуні вишикувались на сцені – глядачі не могли відвести від них очей. Здавалось, що свято продовжується.

– Шановні учасниці, – мовила голова журі пані Вовчиця. Ми дуже довго радилися і вирішили цього року дещо змінити умови й скористатися допомогою залу. Не буде другого й третього місця. Всі танцювали неперевершено! Тож кожна учасниця отримає пам'ятні подарунки. Проте перше місце буде лише одне і його отримає або Джесіка, або Маргарита. Журі не може визначити переможницю і просить допомоги залу.

Що тут почалося! Лісовий люд кричав, свистів, тупотів і в цьому гармидері неможливо було зрозуміти хоч щось. Ситуація вимагала негайного вирішення. Та коли слово взяла мудра Сова, всі замовкли.

– У мене виникла ідея, – спокійно промовила Сова. – Пропоную нашим двом учасницям аргументувати для кожного з глядачів, чому саме вона має перемогти у змаганні.

Це було дуже сміливо й несподівано. Говорити про особисті здобутки, хвалити себе перед публікою – це непросто. Та треба ще вміти переконати всіх у своїй думці, викликати довіру.

Проте Джесіка, яка навчалась на «Відмінно» і чудово співала, не злякалась цього складного завдання і відразу ж підняла руку:

– Дозвольте мені виступити першою! Хочу подякувати своїм глядачам за неймовірну підтримку – відчувала її й це додало мені крил сьогодні! Я ретельно тренувалась весь рік! Навіть сьогодні у мене боліли м'язи, та коли вийшла на сцену – забула про все! Тільки танець і музика. Я мрію стати відомою на весь світ танцівницею і якщо сьогодні переможу, то створю в майбутньому ще цікавіший виступ!

Маргаритка втомлено дивилась на суперницю. На її горду постать і на неймовірну сукню. Відчувала, що зробила все для перемоги й на слова вже не мала сил. Проте зібралась та мовила:

– Мені було дуже складно готуватись до цьогорічного концерту. Скажу чесно... Я всі сили віддавала своїм братикам і сестричкам, бо вони теж прагнуть танцювати, тож ми вчили уроки й тренувалися

вдома. І ще... Вдячна всім, хто сьогодні прийшов мене підтримати... Та навіть коли перемога буде не моя – знатиму, що доклала всіх зусиль. А про Джесіку хочу сказати, що вона справді була на висоті – адже не лише добре танцювала, а й мала чудовий сценічний образ.

Запала тиша. Таких слів ніхто не очікував, тим більше батьки Маргаритки. Пані Вовчиця обвела поглядом глядачів на урочисто прикрашеній галявині, поглянула на талановитих суперниць і мовила:

– Споконвіку вважається, що перемагає найсильніший, найздібніший, найкращий. Та я прийняла рішення. Найголовніше – це не здаватися і не опускати руки. Сьогодні сорока розповіла мені про те, що Маргаритка мріяла про казковий костюм, який приверне до неї увагу суддів Марафону. Натомість вбрання Джесіки справді виглядало виграшно. Та білочка вразила нас усіх талантом і незламністю свого бажання, навіть танцюючи у скромнішій сукні. Тому я з радістю присуджую перше місце Маргаритці! Сьогодні ти стала для нас зразком переможця – з відкритим серцем і вірою у мрію! Джесіка ж отримає приз глядацьких симпатій!

Маргаритка затамувала подих і не вірила тому, що чує. То ось, як все влаштовано у світі! Сукня тітоньки Олі таки додала їй снаги до перемоги. Певно, вона справді є таємною помічницею святого Миколая...

А ви як думаєте?

ДИВО ВІД СНІЖИНКИ

Авторка: [Оксана Глуська](#)

Художниця: Софія Мілічева

– Мамо, дивись. Ось це волосся, а це очі...

– Ні, доню, зажди, у татка волосся коротше, ніж ти малюєш. Давай підправлю.

– Ні, матусю. Я сама. Адже це для Святого Миколая. Треба, щоб тільки я малювала. Ти листа від мене напишеш. Я тобі надиктую.

– Ну добре, Марійко. Ти домальовуй. А я тоді папір і ручку приготую. І ще конверт нам потрібен буде.

– Татко говорив, що можна на підвіконні залишити. А в конверті я краще йому листа у відрядження відправлю.

– Як скажеш, сонечко. Ой, як в тебе гарно виходить татко на малюнку.

Ольга з невимовним щастям глянула на кучеряву голівку доньки. Їй тільки п'ять, а вона вже інколи така доросла і самостійна. І це, мабуть, правильно. Останній рік став випробуванням для всіх. І здається, що діти подорослішали й стали мудріші за багатьох дорослих.

Сьогодні вночі приходить святий Миколай. Як добре, що її синьооке щастя ще вірить у дива. Максим би з гордістю дивився зараз на донечку. А вранці вони б гуртом розглядали дарунки від щедрого дідуса: цукерки, рукавички з оленем і цікавий пазл з казковою картинкою. Марійка неодмінно зрадіє, коли побачить все це. Ось і листа вони зараз разом напишуть. Де ж це папір і ручка? Знайшлись.

– Нумо твого листа писати, доню. А потім додамо малюнок і залишимо на підвіконні. Вмощуйся зручніше біля мене.

Земля вкрита сніжною ковдрою. У багатоповерхівках горять вогні. Дорослі працюють, відпочивають, дивляться телевизор. А малеча вже спить, щоб завтра прокинутися і знайти омріяні сюрпризи від святого дідуся. Адже Миколай – то символ новорічних свят для дітей.

Легкі пориви вітру сіють навколо хороводи сніжинок - великих та малих, у вигляді зірочок, квіточок і з тонким мереживом ліній. Вони падають на землю, щоб вкрити її своїм ніжним гаптунком, а дерева одягають в неймовірної краси шати.

Одна з цих маленьких чарівниць зими танцювала особливо красиво, наче хотіла відчувати, що вона незвичайна. Аж раптом її хоровод зупинило щось прозоре і холодне. Сніжинка приліпилася до скла. Роззирнулася навкруги. Нічого цікавого, тільки високо дуже. У людей це називається – п'ятий поверх. Про цих цікавих жителів планети їй розповів Мороз, який постійно ходить всюди й все знає.

От би якнайшвидше звідси гайнути. Туди, де подружки продовжують свої легкі танці. Але раптом її увагу привернув малюнок. Ні-ні, не той, що залишає суровий витівник Мороз, а якийсь зовсім чудернацький. На ньому був зображений чоловік, тільки дивний трішки. Не такий, як розповідав Мороз. Одна нога довша за іншу, а руки розведені в сторону, ніби для обіймів. Усміхнулася Сніжинка і хотіла відвести погляд, але помітила ще дещо незвичне.

Клаптик білосніжний. А на ньому літери, літери... Зараз потрібно спробувати прочитати. Як же там вчив їх Мороз? Ось «а», «т», «М». І з великими зусиллями й ще більшим інтересом Сніжинка дзвінким льодяним, нечутним для всього навколишнього, голосом промовляла:

«Милий Миколайчику. Це Марійка з Києва тобі пише. Точніше, пише моя мама. Але я в тебе дуже хочу дещо попросити. Думала сказати про цукерки, рукавички та пазл. Але дуже скучила за татком. Нехай він швидше повернеться додому, щоб хоч на хвилику його побачити. Дякую, Святий Миколайчику. Чекатиму на татуса!»

Кришталева сльозинка завмерла на щоці Сніжинки. А тоді вона помітила у кутку кімнати дитяче ліжечко. Чарівна кучерява дівчинка міцно спала під ковдрою. Чомусь Сніжниці вона нагадала небесне янголя, з яким так добре було гратися на хмаринці. І щось неймовірно тепле спалахнуло в самому серці так, що вона аж злякалася. А що як розтане зараз...

Дивне для зимової гості прохання, світле личко земної принцеси й нестерпне бажання побачити диво. Усе це змішалось в малесенькій голівці сніжинки, і вона вирішила летіти. Куди? Ще й сама не знала. Але раптом помітила золотаву ниточку, яка тягнулася з віконця милої дівчинки у далечінь.

Вона полетіла вздовж нитки. Але це було занадто для такої малесенької чарівниці. Потрібен був помічник.

– Братику Вітре, покрути мене у своєму зимовому танку. Але так, щоб летіти тільки за золотавою ниточкою. Мені дуже потрібно туди, де вона закінчується.

І Сніжинка одразу відчула ніжний подих знайомого. Він підхопив її у свої обійми, і помчав з неймовірною швидкістю. Внизу проносилися завіяні села і прикрашені різдвяною ілюмінацією міста, сонні поля і ліси, вкриті скляним дзеркалом річки й озера.

Вмить золотава ниточка спустилася донизу. «Дивно, якесь поле. А мова в листі йшла про відрядження», - подумала Сніжинка. Але з допомогою свого помічника теж плавно почала спускатися вниз. Аж раптом перед нею замиготів вогник. Світло від ліхтаря відбивалося на втомлених обличчях мужніх чоловіків. Вони були дивно одягнені й розмовляли приглушеними голосами, показуючи один одному чудернацькі картки. Здається, люди називають їх фотографіями.

Сніжинка плавно спустилася на плече незнайомця, помітивши, як з-під його куртки, наче з самого серця, тягнеться та сама золотава нитка...

– Це мій Миколка. Це ж завтра у нього День ангела. Тут ми на морі. Здається, так давно це було. Два роки тому. В Одесу їздили. Йому дуже сподобалося. І він постійно говорить, що знову туди хоче. А я кожен раз обіцяю, що так і буде. І ще мрію повезти його в українську Ялту.

– А це мої Наталочка і Михайлик. Кумедні ж. Всього по три рочки мають, а вже такі розумні. Кожного дня мені листівки малюють і листи відправляють.

Максим глянув і на свою фотокартку. Місяць тому отримав з дому. На ній його любі дівчатка. Така доросла Марійка й Ольга з сумними, але сповненими кохання очима. І здається, що вже кілька сивих волосинок з'явилися на її голові.

Як би хотів він бути зараз поряд. Обійняти, пригорнути до грудей, запевнити, що все буде добре. А завтра вранці разом відкривати подарунки від Святого Миколая, що знайдуться під подушкою.

Раптом глянув на плече. Дивно, снігу наче немає. А на плечі лежить сніжинка. Така легка, гарна і чарівна. Шкода, що розтане від його тепла. Взяв на рукавицю і легко дмухнув. І тут же війнув легкий вітерець і поніс її кудись. Хай летить, живе, танцює свої зимові хороводи. А він буде тут, далеко від дому, захищати рідну землю, спокій близьких. Щоб завтра його п'ятирічна Марійка могла знайти подарунки під подушкою і подарувати щасливу усмішку матері...

Сніжинка все зрозуміла. Саме цей чоловік був намальований на папері. Посивіле волосся, сині, як зимове небо, очі, легка усмішка з тінню печалі. І вона вже точно знала, що буде робити далі. Адже в житті

кожна сніжинка має одне чарівне бажання. Своє вона за незвичними танцями забула використати...

Знову, знову за золотовою ниточкою назад. До того високого будинку у місті. Адже скоро зійде сонне зимове Сонечко і дівчинка прокинеться.

– Вітре, Вітерцю, швидше, дуже тебе прошу. Це дуже важливо!

І Вітер ніс свою маленьку подружку, минаючи перепони з гір і озер, високих будинків і маленьких хатинок. Ось і знайоме місто, і багатоповерхівка. Де ж це вікно? Всі квартири вже дивляться на вулицю своїми чорними сонними очима. Аж он золотава ниточка.

– Сюди, сюди, Вітерцю. Дякую, ти справді найшвидший у світі.

Притулившись до шибки й дивлячись на кучеряву голівку дівчинки, Сніжинка ледь чутно шепотіла. Ледве-ледве, бо дуже втомилася за час своєї подорожі.

– Бажаю... бажаю... щоб до дівчинки зараз прибув її татко. Щоб поряд був, і її бажання здійснилося.

Як не вдивлялася Сніжинка у віконце, крім Марійки у кімнаті нікого не було. І ніхто не заходив. Тільки маленьке янголя, що солодко спало, почало усміхатися уві сні.

Що ж таке? Чому той чоловік з поля не з'являється? Чи може?... Ой... Невже їхні чарівні бажання не діють на людей? А вона ж так намагалася допомогти... І Сонечко он вже розплющує свої очі...

Так прикро стало Сніжинці. Не тому, що зусилля всі дарма. А тому, що дівчинка так і не побачить її зимового маленького чуда...

Навіть не помітила, як в кімнату зайшла жінка. Тихесенько підійшла до ліжечка, змахнула зі щоби сльозинку і погладила доньку по кучерявій голівці.

– Вставай, Марійко. Уже ранок, потрібно дивитися, чи Миколайчик приходив.

Маленьке дівча потягнулося і з цікавістю заглянуло під подушку. Усе, як вона просила. Пазл з Білосніжкою, улюблені цукерки й теплі-теплі рукавички.

– Мамо, матусю, Святий Миколай виконав бажання. Усі бажання виконав. Навіть потаємне. Те, про яке я просила.

– Марійко, татко не зміг приїхати з відрядження. Ще не час...

– Матусю. Він приходив у мій сон. Ми з татусем гуляли зимовим містом, грали у сніжки. А потім він мене поцілував і підкинув аж до небес. Туди, де янголи граються з чарівними сніжинками.

Ольга з ніжністю пригорнула до себе доньку і мовчки подякувала невідомому чарівнику, який приніс її щастю найсолодший у світі сон...

Сонечко торкнулось своїми промінцями скла. Йому сьогодні дуже хотілося усміхатися. Свято приносить щастя всім дітям і природі. Сніжинка почала танути. Вона ловила кожен звук, що лунав крізь шибку. І в її маленькому сніговому серці панувала гармонія і невимовне щастя.

Значить вдалося! Її бажання здійснилося. І вона навіть не здогадувалася, що мріючи побачити диво, сама його створила. І останнім, що промайнуло перед нею у короткому сніжному житті, стало щасливе обличчя земного янгола на ім'я Марійка...

А золотава ниточка стала ще міцнішою. Чому? Тому що яскраві спогади й мрії творять дива. А люди, що люблять один одного і постійно пам'ятають, зв'язані навіки золотими нитками.

ВДАЛИЙ ДЕНЬ

Авторка: [Інна Калина](#)

Художниця: Анастасія Попова

Сьогодні останній день зими. Я чекала на нього з нетерпінням. Вже завтра не потрібно буде приймати людську подобу і ганяти з дітьми на ковзанах льодовим водоймищем. Зайвим буде нагадувати їм взяти з собою на вулицю теплу шапку чи рукавиці.

Люблю гуляти у нашому парку. Він розташований у самому центрі міста, тому на вихідних тут особливо людно. Ще холодно, але сонце наполегливо доводить і сніговим хмарам, і розбишкам горобцям, що останні зимові дні доживають свого віку. Сніг де-не-де почорнів, а в деяких місцях і зовсім розтанув, оголивши торішнє сміття біля парканів. Наввипередки із веселими струмками бігають доглянуті лабрадори. Від довгого зимового сну почали прокидатися дерева: липкі бруньки більшають і мріють про те, як незабаром випустять на волю перші сміливі листочки.

Повз мене ганяють на велосипедах підлітки. Вони наперебій розповідають, як перехитрили вчительку хімії на уроці. Сміються, піднімаючи доверху передні колеса своїх “залізних коней”, а тоді зі страшеним гуркотом гупають об бруківку, розганяючи в сторони сполоханих голубів.

Раптом один з вершників не впорався з керуванням та в'їхав в бузиновий кущ і, перелетівши через кермо, впав на землю. Його понівечений велосипед посунувся у бік дитячого майданчика і завмер купою металобрухту.

Я від несподіванки зупинилася, але тільки на мить, тоді схаменулася і побігла до підлітка. Він лежав на животі, повернувши голову в бік гойдалки.

– У тебе щось болить? – занепокоєно запитала.

Хлопець не відповів, тільки жалібно застогнав. І тут я побачила, що його права рука лежить на землі якось неприродно. Перелом, як же я відразу не здогадалася!

Підбігла його перелякана мама і почала підіймати безвольне тіло. Почувся тихий плач. Мама обійняла сина ніжно-ніжно і прошепотіла:

– Не бійся, я з тобою.

Хтось із перехожих уже викликав "Швидку допомогу", хтось заспокоював маму, яка тряслася від ридань. Інші стояли мовчки, склавши долоні в молитві.

А я опустила на коліна. Відкрила рота і видихнула на місце перелому... потік білих срібних зірочок.

Тихим сяйвом вони полетіли на синій рукав хлопчачої куртки й... розчинилися розімлілими китичками спокою. Це були мої найкращі друзі – чарівні сніжинки. Вони завжди опинялися поруч на відстані витягнутої руки, коли діти падали з гірки, чи провалювалися у глибокій лижні. Бувало й таке, що сини або доньки, посварившись з батьками, тікали в заметіль. І тоді сніжинки шукали їх серед засніжених вулиць, несамовито вигукуючи:

– Де ти, Маланко? Де ти, Іванко? Обізвіться!!!

А потім ще вмовляли повернутися додому, де мама місця собі не знаходить. Загалом, бували різні випадки...

Лікар "Швидкої" нахилився над хлоп'ям і розрізав гострими ножицями рукав його куртки. Тоді підняв догори брови, почув потилицю і звернувся до його мами:

– Рука виглядає здоровою. Це якесь диво! Ми заберемо Вашого сина в лікарню на обстеження. Але я можу вас запевнити, що вже післязавтра він може піти до школи.

– Ще один вдалий день, – з радістю промовила я сама до себе і, стрибаючи по черзі то на лівій, то на правій нозі, помчала по засипаній снігом стежині у напрямку неба.

Сонце лоскотало долоні, а вітер цілував щоки. Дивне почуття радості переповнювало моє серце, серце Снігової Королеви.

НОВОРІЧНІ КАЗКИ

ЧУДАСІЯ ДІДА МИКОЛИ

Авторка: [Олена Симоненко](#)

Художниця: *Тетяна Опанасик*

У кожного лісу є справжній друг – людина, яка не лише бере, але й приносить користь. Таким другом для великого соснового лісу був дід Микола. Сусідам здавалося, що він додому приходить в гості, а його справжній дім – це ліс. Дехто тихо підсміювався, коли дідусь розповідав, як говорив з білками чи рятував вужа від їжака-хулігана, як йому шепотіли гриби з-під листочків і просилися до нього в сумку. Одна тільки біда була у дідуся Миколи, він страх як не любив зиму... Його друзі солодко спали у своїх нірках-будиночках, дуплах, далеко ховалися в хащах від мисливців і просто від зайвих очей. Тільки торкався землі холодною долонею мороз, дід насуплював свої і без того похмурі й важкі брови й щось буркотів собі під ніс:

– От хотів би і я в сплячку впадати, щоб прокинутися – а вже весна...

Одного ранку вийшов він на балкон, з якого було прекрасно видно садок, посаджений колись давно-давно. Той сад весною вибухає білим, рожевим цвітом і всі дивуються, як то так у діда Миколи постійно все цвіте та родить. Вдихнув тяжко холодне повітря, махнув рукою до голих дерев і вже мав іти, та почув якийсь дивний шепіт:

– Ох, як я довго чекала зустрічі з тобою, який далекий шлях подолала.

Дідусь здивовано запитав:

– Що за чудасія? Де це хто говорить? Може радіо не вимкнув, чи онуки приїхали?

– Я тут! У тебе на плечі! – почувся знову.

Важко уявити, що відчув дідусь, адже побачив малесеньку сніжинку, яка непорушно лежала у нього на плечі й виблискувала на ранковому сонечку.

– Мабуть, сьогодні я передивився новин. Зі сніжинками я ще ніколи не спілкувався, – пожартував сам до себе.

– Дідусю, мене послали до тебе лісові мешканці. Вони розповіли, що ти до них ледь не щодня приходиш, допомагаєш. Але взимку чомусь тебе ніколи нема. Вони запрошують тебе на свято. Скоро Новий рік, поглянь, як біля тебе багато моїх братиків та сестричок, вони всі несли тобі цю звістку, але ти їх не чув. Ой, як чудово, що я впала прямісінько на твоє плече! – дзвінкотіла сніжинка.

– Ага, і сіла до того вуха, на яке ще, Слава ж тобі, Господи, чую! Не розумію, чому звірі вирішили мене запросити, адже майже всі вони поховалися від холоду хто куди. Лише зайці та білки час від часу ганяють наввипередки.

– Так, від хитрючого лиса, який от-от зіпсує усім свято. Сороки те і роблять, що скрекоцуть і попереджають про небезпеку. Косулі поховалися десь так далеко, що ми й не знаємо, чи вони зможуть прийти.

Дід Микола сів на стільчика, на якому не один раз вигадував захопливі історії своїм онукам. Довго сидів, думав. А може, усі ті історії правда? Дідусь і сам нагадував якогось лісовика: густе сиве волосся, густі вуса та борода, великі зморщені руки й важкий темний одяг, а очі, кольору голочок сосни – зелені-зелені, і стільки у них доброти. Не дивно, що саме до нього звернулися лісові мешканці.

Його думки перебила сніжинка:

– Дідусю, у мене обмаль часу, коли ти зайдеш у дім, я перетворюся на краплинку. Правда чудово? У мене так багато життів. Я повернуся до тебе хмаринкою, впізнаєш мене – за мною ховатиметься сонечко.

– Що ж мені робити? Іти в ліс? – запитав дід. А далі що? Я був зовсім байдужим до святкування Нового року...

– Скоро тобі мій великий брат Сніговик принесе лист із запрошенням, там усе написано. Морозець сьогодні гарно працює, ховайся скоріше, а то смикне за вуса. Бувай!

Пішов дідусь у дім і не міг знайти собі місця. Чудасія, не інакше. Казала йому колись мама в дитинстві: «Сину, вір у дива». Він і вірить досі. І чи не прекрасно?

Сніговик народився з мільйонів сніжинок, так добре, що діти їх до купи побрали в міцні обійми й на світ з'явився такий симпатяга. Ви точно зустрічали подібних на своєму шляху. Вони непорушно стоять біля будинків, як вартові, ніби охороняють їх. Сніговик складався з трьох куль – великої, меншої та ще меншої за меншу, мав округлі ноги, гудзики з вуглинок, капелюха з білого відра – він так пасує під його зимовий стиль. Руки у Сніговика – гілочки з дерев, ніс з морквини, очі та усмішка – також вуглинкові. Яскравим елементом слугував шарф малого шибеника Сашка.

Увечері вітер розігрався з морозцем не на жарт. Де не взялася хурделиця і ледь не зірвала капелюха зі сніговика!

– Ей, шибенику, ти що це тут коїш? – закричав сніговик.

– Я не шибеник, я – Хуга! – весело засвистав порушник спокою. Я прилетів з лісу, приніс тобі важливе завдання! От поглянь!

І над Сніговиком закружляли білі конвертики, такі цікаві, ніби сама зима їх створила.

Здивувався Сніговик:

– Завдання? Мені?

– Так, ти маєш віднести ці конвертики діду Миколі, його лісові мешканці запросили на святкування Нового року! – відповів Хуга.

– Але ж тут їх два? – не зрозумів Сніговик.

– Звичайно ж, два! Ти теж запрошений! Хутчіше! Новий рік вже завтра! – свиснув і полетів десь далі бешкетувати.

Узяв листи у свої руки-палички Сніговик, але як не намагався відкрити – не відкрив, хотів почитати, де ж саме його лист – не прочитав, читати не вміє. Що ж, треба шукати діда Миколу.

Бачить, на дереві сорока сидить. Це ж місцева збирачка усіх новин і в селі й в лісі. Гукнув її Сніговик:

– Білобоківно, добрий вечір! Потрібна допомога!

– Ох, де що робиться? Куди? Кому? Що? – перелякалася сорока.

– Це я, Сніговик, тут, внизу! До мене прилітав Хуга, передав запрошення на святкування Нового року в лісі. Треба діду Миколі віднести. Де ж його шукати?

– Знаю, знаю і Хугу, і діда Миколу бачила не раз. Гарний чоловік, постійно в садок хліб та шматочки сала приносить. Куштував сало? Така благодать! Не знаю, що то є, але з хлібом та зерном це просто неперевершено.

– Білобоківно, ближче до справи, я зовсім нічого не їм, але допомогти прошу. Вік мій короткий, так хочеться зробити щось хороше за своє життя, – зупинив сороку Сніговик.

– А чи відомо тобі, снігоголовий мій, що у лісі святкування не буде? Там лис розгулявся, усіх, хто не в сплячці, лякає. Ой, пропав Новий рік, – бідкалася пташка.

Сніговик сумно похнюпив морквинку:

– Що ж робити? Треба скоріше знайти дідуся. Він точно усім допоможе. Розкажуй, куди йти.

Довго скрекотала сорока. Там доріжка, там дві, а там садок, який цвіте. Сніговик не повірив, що таке насправді буває. Втратив усю надію на пошуки дідуся. Аж тут вибіг на вулицю Сашко і почув їхню розмову.

– Не вірю своїм вухам і очам! Ви що тут, спілкуєтеся? Я вийшов по свого шарфа, бо мама знову назвала мене сіячем – загубив вже надцятю річ за цей місяць.

– Сашку, як добре, що ти з'явився саме зараз. Чути нас можуть лише люди з чистими думками та серцем. Значить, ти саме такий! – зрадів Сніговик.

– Так що ж тут трапилося у вас? Сорока на всю вулицю галасує.

Снігових важко видихнув:

– Пояснює мені Білобоківна, як до діда Миколи потрапити....

– До діда Миколи? Того, що яблуками зі свого саду всіх дітей пригощає? Ходімо зі мною, я покажу, де він живе! Тільки маму попереджу, що трішки прогуляюся, щоб не хвилювалася.

– А шарф? – гукнув Сніговик.

– Скажу, що Сніговику він личить більше, ніж мені, – гукнув на ходу Сашко.

Добре, що Сашкова мама була дуже доброю і все-таки дозволила ще трішки погуляти надворі. Важко було тупати Сніговику, але дід Микола, як виявилось, жив у сусідньому будинку від хлопчика, тому дійшли досить швидко.

– Що ж, Сніговику, сподіваюся, що я тобі допоміг. Буду бігти додому. Успіху тобі, друже, – сказав Сашко і залишив Сніговика якраз під балконом дідуся.

Не знав Сніговик, як йому кликати діда Миколу. Треба ж бути максимально обережним, щоб сусіди не почули. Раптом щось зашурхотіло зверху. То був дідусь.

– Що ж мені робити? Так мало часу до Нового року лишилося, а я досі не знаю чим допомогти лісовим звірятам, – бурмотів сам до себе дід Микола.

Сніговик чхнув. Брязнув його капелюх, і дід Микола визирнув із балкона.

– Будь здоровий, Сніговику! Ти де тут взявся?

– Добрий вечір, дідусю! Я приніс вам листа від лісових мешканців. Ходіть хутчіше до мене, – відповів Сніговик.

Вийшов дід на вулицю, взяв два листи, на одному з них було написано: «Діду Миколі – веселій та добрій людині».

Сніговик звернувся до дідуся:

– Прочитай, будь ласка, і мого листа. Я читати не вмію, але обов'язково навчуся, обіцяю.

На іншому конвертику писалося: «Сміливому помічникові!» Відкрив дід листа, а там лежали три горішки ліщини.

– Хм, дивно, що б це означало? Відкрию і я свого конверта. Поглянь, у моєму кора модрини! Я знаю! Знаю, що ми маємо робити й куди йти! Є у лісі одне дуже цікаве місце, я завжди дивувався, як це ліщина невеличка вироста біля величезної модрини. Це ж сосновий ліс, а тут такі дві подружки поселилися! – зрадів дідусь.

А цікаво це звірі придумали, так секретно, що інша людина ніколи б не додумалася, куди йти. Сніговик теж повеселішав, на його білосніжних щічках, здавалося, от-от з'явиться рум'янець.

Вирішили йти в ліс зранку, бо мороз добре крутив вуса і прекрасно виконував свою роботу. Дід Микола взяв із собою гостинців: горіхів із саду, гарбузового насіння, хліба і шматочки сала.

Гарно було в лісі. Біло-біло. Сніговик пишався – яка у нього красива родина. Побачили на снігу сліди. То були сліди лиса. Дід Микола помітив, що він шмигнув за дерево.

– Гей, рудохвостий, я тебе побачив, не ховайся. Я знаю, що ти мене чуєш і розумієш. Чому бешкетуєш тут, ну ж бо відповідай? – крикнув йому вслід дідусь.

Визирнув лис своєю довгою мордочкою і каже:

– Ті зайці й білки не вірять, що я їх не чіпатиму. Все бігають і бігають, метушаться. Вихваляються запасами, що влітку назбирали. Новий рік у них, бач! А Білобоківна наговорює про мене – не можна вірити цій пліткарці, – ледь не заплакав лис.

– То ходім з нами, хто-хто, а ми тобі точно не дозволимо бути розбишакою. Перевіримо твої слова.

Дійшли усі разом. Довкола панувала німа тиша. Дід Микола гукнув:

– Ей, друзі й подружки! Дякую за запрошення на ваше свято. Чи вже спізналися ми зі Сніговиком і йти нам додому?

Звідкіля не візьмись почали з'являтися білочки, зайці, мишенята, навіть косулі все-таки прийшли. На гілки дерев позліталися пташки. Найменша мишка підійшла ближче до діда Миколи:

– Добрий день, дідусю, Сніговику, ми всі дуже чекали на вас. Але що біля вас робить цей розбишака?

– Я не розбишака! Скільки за вами не бігаю, намагаюся сказати, що хочу з вами дружити, а ви навіть і слухати не бажаєте! – почав захищатися лис.

Дід Микола додав:

– Повірте йому цього разу. У вас сьогодні свято, то нехай святкують усі, навіть і хитрий лис. З Новим роком вас, мої хороші!

Зраділи звірята, почали танцювати, веселитися. Дідусь їм подарунки дістав. Яка чудасія у лісі відбувалася! Кому розкажи – не повірять.

Дід Микола повернувся додому щасливий. Це було прекрасне свято. Він вже не жалівся на холодну зиму, адже навіть в мороз можна йти в ліс та насолоджуватися його красою. Повітря чисте, зимове. І поговорити є з ким. Дідусь часто бачився з лисом, він виконав свою обіцянку і дійсно почав з усіма дружити. Час від часу дідусь приносив йому смачні пиріжки, а іншим звірятам, котрі не спали, маленькі смаколики.

Новий рік, Різдво – це свята, у які трапляються справжні дива. А для того, хто вірить у них, як дід Микола, кожен день – диво.

А ви вірите...?

СВІЧКОВА МАНУФАКТУРА

Авторка та художниця:

[Ганна Мельник](#)

У маленьке затишне містечко прийшла зима. Щоразу до щему прекрасна і магічна пора року. Змінилися барви та текстури, акценти і запахи. Усе навкруги застелив м'який сніг. Щойно сонце сховалось за обрій, холод підступив звідусіль. Бруківка, шоколадного кольору, блищала під візерунками сніжинок. У маленьких віконечках, у які своїми величезними вітами зазирали дерева, мерехтіли вогники. У гарних будинках, схожих на казкові замки, метушилися люди. А під дахом, на найвищому поверсі, мешкала сім'я мишок: тато Пролісок та мама Фіалка зі своїм мишеням Гіацинтом.

Кожного року, в передчутті різдвяних свят, мишки особливо старанно прикрашають свій будиночок. А ще мають улюблену традицію: створюють для друзів та родичів різдвяні подарунки – ароматні свічки з прикрасами, побажаннями та солодкими сюрпризами.

І ось, оселя по вінця сповнюється ароматами хвої, смажених горіхів та дров, які мелодійно потріскують у каміні. Дім перетворюється на мануфактуру з виготовлення свічок.

Пролісок дістає зі своєї чудесної шухлядки дерев'яну скриньку, у якій він зберігає різні стрічки, мотузки. А головний скарб – це маленька коробочка з приладдям для виготовлення свічок.

– Де подівся наш віск? – озвався Гіацінт.

– Оце так, – тільки і зміг відповісти Пролісок, ніби малюючи лапками кола у повітрі.

– Гайда у гості до людей! – запропонувала Фіалка.

На ранок чарівна баночка з воском стояла на столі та чекала на улюблену традицію. Усі мишки збіглися та розпочали створювати своє диво!

Коли свічки та сюрпризи повністю підготовлені, кожна мишка ставить печатку своєю лапкою, створюючи унікальні сліди на свічках. Ця святкова містерія створює особливий настрій. Свічки палають у темряві й цей вогонь дарує тепло, радість та надію.

Маленьке диво мишачої свічкової мануфактури може створити велику радість для оточення. Адже буває так, що у темні часи усі навколо особливо потребуватимуть світла. І так важливо поділитися теплом з іншими.

Справжня казка оживає, коли ми ділимося світлом та добром та віримо, що дива живуть у нас самих!

А тим часом у маленьких будиночках мерехтять вогники, нагадуючи про цінності та мишачу свічкову мануфактуру.

НЕЗВИЧНА ЯЛИНКА

Авторка: [Наталія Бурянчик](#)

Художниця: Ярина Мартин

Настала зима. Ліс замело білим снігом. Між дерев своїми пухкими лапками звірі витоптали доріжки. Різдво на носі – потрібно все підготувати заздалегідь. Біленькі зайчата нишпорили у пошуках смачної кори та гілочок. Синички та снігурі носили зернятка у своїх дзьобиках, білочки чистили горішки від шкаралупок. Навіть лисички та вовки займались святковими приготуваннями. Увесь лісовий народ щороку збирався на галявині біля сторічної ялинки. Зустрічали першу Різдвяну Зірку, водили хороводи, ділились частуванням. Але цього року відчувалось занепокоєння. Уже декілька разів люди приходили до їхньої ялинки, заміряли, фотографували.

– Як би біди не трапилось, – зауважила спритна білочка, що жила на сусідньому дереві. Покликала вона снігура та й каже:

– Полети, розвідай, що то люди надумали.

Помчав птах, послухав розмови. Та й дізнався, що ялинку зрубати хочуть. На головній площі для неї місце готують. Занепокоїлись звірята. Зібрались на нараду, як ялинку врятувати, у кого допомоги просити?

– Пам'ятаєте Тимофійчика? Він до лісу постійно приходив, – каже біле зайченя. – Морквинок нам приносить, насіння для пташечок, хлібця для лисок. А як додому йде, то все сміття, що трапляється, збирає. Любить хлопчик наш ліс, піклується. Давайте до нього звернемось.

– Слушна думка, – загомоніли всі. – Не гаймо часу, скоріше до хлопчика!

Тим часом Тимофійчик, разом з татом, роздивлялись картинки на планшеті. Хотіли вони зробити якусь незвичну ялинку до Різдва. Чи то з дитячих малюнків, чи то з гірлянд. Аж раптом почули стук у шибку. Зграйка білочок, лапками по склу гуркотять, гучно пищать, хвостиками розмахують.

Прочинив хлопчик вікно, а звірята в один голос:

– Рятуй, хутчіше, нашу найкращу ялинку зрубати хочуть!

– Татку, містяни хочуть ялинку в лісі зрубати! Треба їм зашкодити.

Батько розгублено глянув на сина. Дорослі не розуміють мови тварин, з віком втрачають можливість розрізняти голоси природи.

– То що ж робитимемо? – Чоловік стурбовано заходив по кімнаті. – Йдемо на головну площу міста.

За годину Тимофійчик разом з батьком та гуртом білочок розмовляли з відповідальним за різдвяне дійство.

– Ви розумієте, що ніякої штучної ялинки ми поставити не зможемо. Усе розкупили, та й люди хочуть щось природне, – виправдовувався упорядник.

– Але ж ви зрубаєте таке виняткове дерево! Воно здіймалось над лісом, коли ви ще немовлям були, – не заспокоювався Тимофійчик.

– Розумію, хлопче, проте ніяк. Завтра маємо на площу ялинку привезти, усі чекають, – відмахнувся чоловік та пішов у своїх справах.

– Невже нічого вдіяти не можна? – засмутився Тимофійчик.

Так гірко йому стало, що не втримався і розплакався. На плече до нього стрибнула білочка. Хотіла втішити хлопчика.

– Не сумуй, ти ж намагався допомогти. Хочеш, я в того неприємного дядька шишкою жбурну?

– Не допоможе, – каже хлопчик, – от якби тих шишок гору нажбурляти, щоб не було де і ялинку ставити.

– Це чудова ідея, – зрадів батько, осяяний слушною думкою. – Чому б нам не створити таку ялинку. І природно, і шишок вистачає.

– Точно! – підхопив Тимофійчик. – А лісові звірята допоможуть їх принести.

– Запросто! – пропищали білочки.

Подивитися це незвичне видовище зібралась добра половина містян. Коли їм ще доведеться спостерігати, як лісові мешканці до центральної площі, тисячі шишок зносять? Навіть лисички й вовки осторонь не залишились. На узліссі шишки складають, а прудкі зайці до площі вже доставляють. Увечері за Тимофійчиком прийшла мама, адже маленьким діткам час спати, а тато лишився допомагати. Робота всю ніч кипіла.

На ранок арт-ялинка була готова. Містяни принесли гірлянд та іграшок. На вершечок встановили зірку. Телебачення приїздило. Знімали сюжет про незвичну ялинку та допомогу лісового товариства. Подія була грандіозна. З першою Різдвяною Зорею незвична ялинка засяяла мірадами вогнів.

Вдячні містяни побудували в лісі годівничкти, аби зиму тваринкам легше перебути. Допомогли прикрасити й стару ялину в лісі. Тепер і у звірят та пташок буде святкова атмосфера. Тимофійчик щодня ходив на головну площу. Милувався ялинкою з шишок, грався з іншими дітками. І всім розповідав про необхідність берегти ліс і його пухнастих мешканців.

ТАЄМНИЦЯ ЗАПЛУТАНИХ ДРОТІВ

Авторка: [Окасана Курійокі](#)

Художник: Дмитро Дубровський

Дамірчик страшенно любив шнури та усілякі прилади. Дорогою до школи він випитував у тата, як розібрати вентилятор і чи багато дротів у смартфоні. Повертаючись додому, Дамірчик пояснював мамі, чому в сусідньому будинку зникло світло:

– Точно тобі кажу, фаза полетіла.

Мама уважно кивала головою, дивуючись технічним знанням сина.

– Звідки ти це знаєш, синку?

– Це легко! – відповідав Дамірчик, додаючи: – але існує таємниця, яку я не можу зрозуміти.

– Таємниця? – перепитала мама.

– Прийдемо додому, я тобі покажу.

Мама не стала продовжувати розмову, бо знала, що син дійсно все покаже. Коли річ стосувалася техніки, він не заспокоювався, поки не видавав усю відому інформацію.

Хлопчик з мамою зайшли до будинку. Дамірчик поспішав, тож пройшов повз ванну кімнату.

– Синку, а руки?

– А, так-так.

Хлопчик милив долоні, рахуючи три рази до п'яти. Він швидко змив піну й ледь торкнувся рушника. Забігши до своєї кімнати, Дамірчик увімкнув світло і голосно промовив:

– Я так і знав. Мамо, йди подивись.

– На що дивитись, синку? – промовила мама, увійшовши до кімнати.

– Ось вони, – Дамірчик з поважним видом показував на купку заплутаних дротів, які лежали на килимі.

– Отже, це... – мама вагалася.

– Ну от скажи, ти щось робила з ними, поки я був у школі?

– Що ти, синку. Я навіть не заходила до дитячої, – запевнила його мама.

– От! А коли я їх залишив, вони були окремо. А тепер? Бачиш? Вони заплутані.

– Містика якась, – промовила мама.

– Ніяка не містика. Це все має реальне пояснення. Я мушу розгадати цю таємницю.

Замисленим і зосередженим мама залишила Дамірчика у дитячій. Кімната була заповнена вентиляторами, радіоприймачами, поламаними ноутбуками та різними приладами разом з купою дротів. Мамі хотілось бачити там більше іграшок, але у сина було власне розуміння щасливого дитинства.

Поки батьки готували вечерю, син уважно роздивлявся кожний дріт, який заплутався за його відсутності. Він наразі не міг нічого зрозуміти, тому вирішив бути пильним.

Після вечері й читання казки на ніч, Дамірчик повернувся на бік і заплющив очі. Мама вимкнула світло. У повній тиші хлопчик чекав. Він вирішив будь-що дізнатися правду, а вона крилася в цих трьох дротах. Білий був з-під фена, чорний від навушників, а сірий колись давав струм мікрохвильовці. Щоб не заснути, Дамірчик переказував собі казки у думках. На третій історії він нарешті почув шурхіт. На обличчі з'явилась усмішка, а рука задоволено стиснула ліхтарик. «Так!» – пролунало в голові у хлопчика.

Почекавши ще кілька хвилин, він стрибнув з ліжка і направив світло на підлогу. Дроти, хоч і завмерли, та вже не могли приховати, що вміють рухатись. Дамірчик відчув себе неймовірно щасливим. Та вже за мить забув це відчуття, бо опинився у пастці. Білий дріт

обмотав одну ногу, а сірий другу. Вони рухались в різні сторони, обмотуючись за меблі. Дроти робили так, щоб розтягнути ноги хлопця у різні боки. Коли Дамірчик вже майже впав, він зойкнув від болю. Командував спільниками шнур від навушників, який впевнено вистукував накази по підлозі. Хлопець трохи оговтався, машинально схопив чорний дріт і сунув його до колонки від дитячої радіостанції. Диво, але в приладі залишились батарейки. Хлопчик почув голос:

– Навіщо ти стежив за нами?

– А чого ви постійно заплутуетесь? – Дамірчик часто дихав від хвилювання.

– Ми боїмося, що нас викинуть, – пролунав сумний голос.

– Ви боїтеся?! – хлопчик так здивувався, що не помітив як сів на шпагат.

У цей час дроти відпустили ноги. Потираючи долонями змучені гомілки, він зручніше вмовстився на килимі. Голос з динаміка продовжував:

– Колись кожен із нас виконував важливу роль. Білий давав можливість твоїй мамі швидко сушити волосся, сірий допомагав розігрівати їжу, без мене твій тато не міг дивитися фільми, поки ти спав. А потім...

– А що потім?

– Прилади зламалися, а ти нас від'єднав. Пам'ятаєш?

– Ну так, ви ще могли стати у пригоді, – відповів Дамірчик.

– Але ж не стали. А твоя мама весь час каже, що викине нас. От ми й заплутувалися.

– Від страху, – підсумував хлопчик.

– Разом трохи легше боятися, – пояснив чорний дріт і від'єднався від пристрою.

Хлопчиків стало шкода трьох друзів. Він запевнив їх, що не викине:

– Але пообіцяйте цього разу не сплутуватись.

На ранок мама з татом не могли пробудитися Дамірчика. Ледве вмовили піти до школи. За це татові вперше довелося пообіцяти купити синові мішечок діодних лампочок і ще кілька речей.

Увечері хлопчик покликав тата на допомогу. З кімнати чулося багато дивних для мами слів. Пройшло три години й добре, що попереду були вихідні. Нарешті маму покликали подивитися.

На вікні сяяло свято. Багатоколірна гірлянда мерехтіла і звеселяла всіх довкола. Тато пишався. Мама не могла повірити. А Дамірчик радів, що зміг повернути сенс життя трьом наляканим друзям.

– То ти дізнався таємницю заплутаних дротів? – спитала мама, шукаючи їх на підлозі.

– Та ніякої таємниці немає, – вдаючи байдужість відповів син. – Просто чудовий матеріал для святкової гірлянди.

І мріялося усім в тій кімнаті, щоб за вікном йшов сніг, бо наприкінці грудня так хочеться вірити в диво.

НАЙЗАПОВІТНІШЕ БАЖАННЯ

Автор: [Соляр Степан](#)

Художниці: Олена Скуловатова

Вікторія Вирова

Нейромережа Wombo під
керівництвом автора тексту

У притулку мами-Сови всі готувалися до Різдва. Із самого ранку вона поралась на кухні, готуючи святкову вечерю для своїх вихованців, і допомагаючи малечі в прикрашанні дому до Різдва.

– Мам, мам, мам! – із криками прибігли дві сестрички – білочка Пушинка і зайченя Кася. – Поглянь, які гарні сніжинки ми вирізали. Самі! Без допомоги інших, – в один голос защебетали дівчатка.

Намалювала Олена Скуловатова

– Молодці, мої любі, – погладила донечок мама-Сова. – Можете прикрасити ними вікна.

Не встигли сестрички відійти, як їх змінила старшенька, лисичка Ліза – яка прийшла притискаючи до себе кулінарну книгу.

– Мам, поглянь, який рецепт святкового пирога я знайшла. Можна його приготую для всіх?

– Звісно, сонце, ось, можеш взяти цю миску для тіста, – відповіла мама-Сова, поступаючи місцем за кухонним столом.

– Мам, мам, мам! – з криками на кухню прибігли вовчик Кирилко і ведмедик Тишко, штурхаючи один одного і переганяючи, кожен бажав бути першим.

– Що у вас вже сталося? – запитала мама-Сова з таким виразом обличчя, як вміють робити тільки мами, і брати одразу ж стали смирно.

– Мамо, скажи йому, що ми будемо чіпляти червоні гірлянди на ялинку, – промовив Кирилко.

– Ні, скажи, мам, що ялинку ми прикрашатимемо синіми гірляндами, – заперечив Тишко.

– У мене виникла ідея, – усміхнулась мама-Сова, – а давайте ми прикрасимо ялинку і червоними, і синіми гірляндами!

– Клас! – в один голос вигукнули брати та побігли до ялинки.

У домі усі чимось були зайняті. Молодші діти виготовляли різдвяні прикраси з кольорового паперу і блискіток. Старші ж прибирали дім, витрущували пил з килимів, витирали полицки, збираючи павутиння. Найстарші - бобер Ромчик, котик Мурік і сестра мишка Лариска, принесли з лісу пишну красуню ялинку, яку встановили у великій кімнаті та прикрашали іграшками.

Молодший братик - лис Філі, з усіх сил старався всім допомогти. Але була одна проблема, його в притулку недарма прозивали ходяче лихо. Бо хоч Філі й старався, та не завжди в нього виходило все, як треба. Поліз по драбині, щоб допомогти причепити різдвяні вогники, оступився, й почав падати. Добре, що мама-Сова встигла підлетіти й впіймати малого помічника. Хотів Філі допомогти сестрам витирати пил з полицок книжкових шаф і перекинув книги. Але мама-Сова знову встигла всіх врятувати.

Коли принесли ялинку, Філі, звісно ж, побіг допомагати її встановлювати. Та більше плутався під ногами у старших братів, що відмахувались від допомоги малого. Філі випадково став бобру Ромчику на лапу, полоскотав котика Муріка хвостом у носі, і вони не втримали мотузку, за яку підіймали ялинку. Мама-Сова і тут встигла підлетіти й всіх врятувати. Талант у неї був такий: завжди й всюди встигати допомогти своїм діткам.

Перед святковою вечерею у притулку панувала особлива тиша. Кожен з братів і сестер писав своє найзаповітніше бажання до

Різдвяної зорі.

Намалювала Вікторія Вирова

– Рівно о дванадцятій листи потрібно спалити у каміні. Різдвяна Зірка виконує тільки найзаповітніші й щиріші бажання, і тільки в тих, хто був протягом року чемним, – кожного Різдва говорила мама-Сова до своїх дітей.

– Чому ти не пишеш різдвяне бажання? – запитала сестричка ціпа Коко, підсівши до засмученого Філли, що самотно сидів у кутку кімнати.

– Бо я «ходяче лихо», всі так кажуть. Усе в мене виходить не так. Замість того, щоб допомогти, я створив для мами ще більше клопоту, – сумно відповів сестричці. – Я не заслуговую, щоб моє бажання виконали.

– А я думаю, ти помиляєшся! – вислухавши брата, впевнено промовила Коко. – Може в тебе не надто виходило допомагати, проте, ти щиро старався і докладав зусиль більше, ніж будь-хто з нас. А мама в нас чудова, вона завжди все встигає, як би ми їй не допомагали.

– Це точно, і як їй тільки це вдається? – погодився Філли.

– Все просто, дурненький, – посміхнулась Коко, пихнувши брата плечем. – Бо вона мама! А ще в неї є крила.

Філли до останнього тягнув з різдвяним бажанням, обдумуючи слова сестри. Він багато чого хотів і не міг обрати, що саме буде найзаповітнішим. А вкидаючи листа у камін хвилювався, чи правильно зробив вибір.

– Вставайте, діти, Різдво настало, подарунки вже зачекались вас під ялинкою, – розбудив усіх зранку лагідний голос мами-Сови.

Уже за мить весь дім наповнився галасом і радісними вигуками щасливих дітей.

– Ура, це ж сукня, яку я так хотіла! – стрибала від радощів ціпа Коко.

– Нова кулінарна книга, – притискала до грудей подарунок лисичка Ліза.

– Мамо, поглянь, це ж іграшка, яку я загадав Різдвяній Зірці, – радів вовчик Кирилко.

Кожен з дітей навперебій показував мамі-Сові свої подарунки, бажаючи похвалитись першим. І тільки Філлі стояв осторонь, із загадковим виглядом.

– А що ж тобі, синку, подарувала Різдвяна Зірка? – запитала мама, коли всі діти вже показали подарунки.

– Спочатку я не знав, що попросити, – сором'язливо промовив Філлі. – Я бачив, як ти, мамо, багато працюєш і піклуєшся про нас усіх. Тож я хотів щось таке, щоб ти не робила все сама і могла більше відпочивати. Тому я попросив крила, щоб, як і ти, встигати всім допомагати.

За спиною в лисеняти розгорнулись два білосніжних крила, затріпотівши якими Філлі злетів під саму стелю. Різдвяна Зірка виконала найзаповітніше і найщиріше бажання маленького лисеняти Філлі, бажання, яке він загадував не для себе, а щоб допомагати іншим.

*Намальовано автором казки
у Нейромережі Wombo*

РІЗДВЯНІ КАЗКИ

ЯК ЗІРКА З НЕБА ВПАЛА

Автор: [Соляр Степан](#)

Художниці: Вікторія Вирова

Олеся Келіна

Жила собі на небі одна особлива зірка. Від своїх сестер вона відрізнялася тим, що найбільше за все любила споглядати за життям на Землі. А звали її Світлінка.

Із наближенням Різдва, усі зірки на небі гомоніли, обговорюючи котра з них стане цього разу Різдвяною зіркою і цілу ніч сятиме яскравіше за інших. А це, треба зазначити, найпочесніше призначення для кожної зірки.

Світлінка теж цим переймалась, хотіла б вона хоч раз сяяти яскравіше за інших, щоб всі з захватом дивилися на неї. Та від солодких мрій її відволікла метушня там, далеко внизу. У лісі відбувалося щось дивне. Усі звірі прикрашали свої будинки, готували подарунки в барвистих коробках, ліпили сніговиків, співали пісень.

І було це все так незвично, що Світлінка забула про свої переживання. Стало їй цікаво, що там коїться на Землі, й, щоб краще роздивитись, спустилась вона нижче.

– Не спускайся так низько, бо впадеш, – побачивши це, занепокоїлись її сестри.

Та усе ще далеко була Світлінка від Землі, важко було розгледіти, чим займаються лісові мешканці. Тож, зірка спустилась іще нижче.

– Не спускайся так низько, Світлінко, впадеш! – знову заблагали сестри зірку.

Але не послухалась Світлінка. Ще нижче спустилась, та й не втрималась на небі. Впала посеред лісу.

Намалювала Вікторія Вирова

Так вийшло, що повз те місце, де впала зірка, проходив їжачок. Ішов він у гості до своїх друзів з подарунками в барвистих обгортках. Почув, як хтось плаче за кучугурою снігу. Вирішив поглянути, може, комусь потрібна допомога. Та не очікував їжачок побачити заплакану зірку, під ожиновим кущем.

– Привіт, а чому ти плачеш? – запитав їжачок у зірки.

– Бо я впала з неба. Сестри попереджали мене, проте, я не послухала їх. Опускалася все нижче і нижче, поки не впала, – відповіла зірка, заливаючись гіркими сльозами. – А сьогодні Різдвяна ніч! Я мала стати Різдвяною Зіркою й сяяти на небі яскравіше за інших.

– А ти не можеш повернутись на небо так, як потрапила сюди? – поглянувши вгору, де миготіли сотні інших зірок, запитав їжачок.

– Я пробувала, але не виходить. Не можу так високо підстрибнути, – сумно зітхнула зірка.

– Можливо, я зможу тобі допомогти? – запропонував їжачок. – Мене, до речі, звати Колючка.

– Світлінка я, – схлипнула зірка. – Але як ти мені можеш допомогти?

– Я спробую закинути тебе на небо.

Обережно взявши зірку в лапки, Колючка щосили підкинув її вгору. Проте цього було недостатньо, вона пролетіла трошки, на мить зависла і знову впала. Світлінка не змогла повернутись на небо.

– Мабуть, я надто слабкий, – сумно промовив їжачок, допомагаючи Світлінці вибратись зі снігової кучугури. – Попросимо допомоги в мого друга зайчика Крутя. Він стрибає дуже високо і точно зможе закинути тебе на небо.

Круть жив зовсім недалеко – за трьома березами, в корінні під старим дубом. Дорога туди зайняла всього кілька хвилин. Колючка розповів про всі біди Світлинки Крутю і попросив допомогти.

– Спробую, – погодився зайчик, вислухавши друзів. Він узяв Світлинку в лапки й, що було сили, підстрибнув ввверх. А тоді підкинув зірку якомога вище.

Цього разу зірка підлетіла так високо, що здається, дісталась неба, але цього все одно не було досить. Колючка і Круть заледве встигли спіймати зірку, яка в черговий раз падала на Землю.

– Пробач, схоже, я також недостатньо сильний, – промовив Круть, до засмученої Світлинки. – Але я знаю, хто нам точно допоможе. Наша подружка, білочка Кася. Вона стрибає по найвищих деревах.

– Так, Кася точно зможе допомогти, – погодився їжачок Колючка.

Тож усі разом вони вирушили до білочки Касі. Вона жила на узліссі у дуплі старого кремезного клена. Там же росла і пишна зелена ялинка – окраса всього лісу. Друзі застали білочку за прикрашанням ялинки. Кася спритно стрибала з гілки на гілку, розвішуючи барвисті гірлянди і яскраві скляні кульки. Останні поблискували на гілках ялинки неначе чарівні.

Привітавшись, друзі розповіли про біду, яка сталася з зіркою. І попросили про допомогу.

– Я, звісно, можу спробувати, – промовила Кася, вислухавши друзів. – Проте, не думаю, що з цього щось вийде. Навіть з найвищого дерева у лісі не вийде дістатись неба. Інакше кожен міг би з легкістю опинитись серед зірок.

– І що ж мені тепер робити? Невже у Різдвяну ніч я буду зовсім сама, без своїх рідних? – знову заплакала Світлінка.

– Не плач, будь ласка, – заспокоював зірку Колючка.

– Не бійся, ми не залишимо тебе саму, – підбадьорював її Круть.

– А у мене виникла одна цікава ідея, що допоможе зарадити біді, – по-змовницьки підморгнула Кася.

Намалювала Олеся Келіна

Ближче до півночі довкола красуні ялинки зібрались усі лісові мешканці. Цього року ялинка сяяла по-особливому гарно. І причиною цьому були не барвисті вогники гірлянд, що яскраво і весело миготіли різними кольорами. Заслугою цьому була Світлинка, яка з допомогою Касі розташувалась на верхівці ялинки.

Усі довкола веселились, вітали одне одного з Різдром, обмінювались подарунками й вихваляли зірку, яка зробила неперевершеною їхню ялинку. Від загальних веселоців Світлинка і сама розвеселилась, радіючи з усіма. Вона забула про всі свої страхи, відчувши, що тут і зараз вона не сама. Незчулась, як почала підійматися у небо, де яскраво сяяли її сестри.

– Бувайте, друзі, я вас ніколи не забуду! Дякую за допомогу! – прокричала Світлинка до нових друзів на останок і зайняла місце серед своїх сестер. Одразу по цьому на небі спалахнула найяскравіша зірка – Різдвяна.

РІЗДВЯНА ПРИГОДА КІКО

Авторка: [Олена Скуловатова](#)

Художниця: Людмила Красавіна

Напередодні Різдва завжди трапляються дива. Крокодильчик Кіко, який жив у Київському зоопарку, щиро у це вірив. Він уже два тижні незворушно лежав у своєму акваріумі й чекав. Що саме має відбутися, малюк не знав, але передчував щось чарівне, неймовірне та захопливе.

Як відомо, крокодили можуть цілісінький рік жити без їжі. Так-так. Вони уповільнюють усі процеси організму, майже не рухаються та не дихають. Отже, лежав наш Кіко, чекаючи Різдвяного дива. Він – маленький крокодил, і жив в акваріумі, який стояв у закритому приміщенні. Малюк ніколи не був надворі та вважав, що світ складається з людей, які бродять залами й тицяють у нього пальцем, та черепашок, які мешкають по сусідству.

У зоопарку з'явилася нова працівниця – студентка-біологиня Міла. Вона хвилювалася, бо коли приносила їжу для Кіко, помічала його сумний незворушний погляд. Щовечора забирала повну тарілку й не розуміла, що не так із малюком.

Настало Різдво. Усі працівники розійшлися по домівках, а Міла, яка відчувала незрозумілу тривогу, вирішила переконатися, що з Кіко все добре. Вона підійшла до акваріума й побачила, що він не змінив пози.

– Ще трохи, красунчику, і ти перетворишся на колоду. Так не можна.

Дівчина озирнулася, переконалася, чи ніхто не бачить, вдягнула спеціальну рукавичку й пересадила Кіко у переноску для котів. Він здивовано блимнув оком, але не поворушився. Вирішив подивитися, що ж далі.

Міла вийшла надвір. Сонце сідало, останні промінчики зафарбували свіжий сніг у теплий відтінок рожевого. Кіко кліпнув, засліплений блиском довкола, і зацікавлено підвівся на ніжки.

– Поглянь, красунчику, хіба це не диво!

Якби Кіко вмів говорити, він би сказав, що це найчарівніша картина з усіх побачених, і що він дуже щасливий. Дівчина пройшла доріжкою та зупинилася біля великої, святково вбраної ялинки. Вона вся миготіла вогниками, переливалася та пахла хвоєю. «Це, напевно, теж крокодил, тільки різдвяний», – подумав схвильований Кіко

Міла мешкала з батьками. Вони здивувалися, коли вона повідомила, що Різдво разом із ними святкуватиме крокодил. Почесного гостя пригостили свіжим м'ясом.

Вранці Міла віднесла щасливого Кіко до його акваріума, а згодом туди підселили дівчинку-крокодилицю.

– Я називатиму тебе Ялинкою, – сказав Кіко, і вона усміхнулася всією сотнею зубів. От такі дива трапляються на Різдво.

ПРИГОДИ У СНІГОЛЕНДІЇ

Авторка: [Олена Скуловатова](#)

Художниця: Ярина Мартин

Ладуся сиділа на підвіконні та сумно дивилася у вікно. Цього року зима затрималася. За весь грудень не випало і крихти снігу, а дівчинка мріяла про справжнє Різдво. Таке, коли співають колядки, родина збирається разом, а за вікном кружляє пухкий блискучий сніг. Проте, надворі було вогко, брудно та сіро. Ладуся важко зітхнула та пішла на кухню.

– Мамо, а чому снігу немає?

– Мабуть, снігоробна машина зламалася, – мама, заклопотана приготуванням до свята, не мала часу на розмови.

Ладуся повернулася до дитячої кімнати та звернулася до ведмедика:

– Мишку, не буде в нас справжнього Різдва. Зламалася снігоробна машина.

– А ми підемо до Сніголендії й допоможемо полагодити ту машину, – Мишко зістрибнув із полички додолу.

– А ти таке вмієш? – Ладуся здивовано поглянула на друга, який уперше заговорив, хоча, вона завжди знала, що Мишко живий.

– Бачиш, який у мене одяг, – Мишко відтягнув лапкою підтяжку картатих штанців. Такі комбінезони носять ведмедики-механіки, – повідомив гордовито, – Тож вирушаймо на допомогу, але спершу збудуємо гелікоптер.

Ладуся та Мишко узялися до справи. У діло пішли стільці, простирадла, подушки та кубики. А найголовніше – гвинт, вирізали з картону та закріпили на палиці від сачка. Щоби не змерзнути в Сніголендії, Ладуся одягнула шубку, рукавички та шапочку, а ведмедик сказав, що в нього хутро тепле.

Щойно всілися в гелікоптер, гвинт почав швидко крутитися. Важкий апарат піднявся над підлогою. Від потужного потоку повітря розчахнулося вікно, і друзі вилетіли надвір. «Добре, що в кабіні гелікоптера тепленько», – думала Ладуся. Їй здавалося, що голі потемнілі дерева плачуть, мріючи про ошатний білий одяг. Сонце, сховане за щільними хмарами, ледве проглядало блідим жовтавим диском.

Мишко виявився гарним пілотом, і вони без пригод дісталися до Сніголендії.

– Бачу на горизонті дахи будинків, – повідомив Мишко, зробивши коло над просторою галявиною. – Ми майже на місці.

Гелікоптер зависнув на хвилинку й торкнувся землі, струсивши Ладусю, яка аж підстрибнула на м'якій подушці.

Друзі відчинили дверцята та ступили на високу, вкриту інеєм траву.

– Щось тут снігу, як для Сніголендії, малувато. – Ладуся поглянула на Мишка, який помітно підріс за час їхньої подорожі. Колись його подарував тато. З того часу вони найліпші друзі. Навіть спати без нього дівчинка ніколи не лягала.

– Ходімо сюди, – Мишко кивнув у бік ледве помітної стежини, яка вела в глиб лісу.

Друзі йшли поміж високих дерев та густих чагарників, намагаючись не загубити в'юнку стежину. Ладуся час від часу ховала замерзлий носик у долоньки та дмухала, щоби зігріти. Нарешті на горизонті побачили обриси будинків. Чим ближче підходили, тим більше дивувалися. Усе довкола зі снігу: будинки, паркани, лавиці, й навіть машини. Але дорога мокра, а дерева голі. Ладуся здогадалася, що останній снігопад минув давно.

Назустріч друзям прямувала жінка в довгій пуховій куртці, підперезаній паском. Кругленька та весела, вона нагадувала снігову бабу.

– Бачу, ви немісцеві, – усміхнулася, і на почервонілих щоках утворилися ямочки. – Вітаю у Сніголендії!

– Ми чули, що у вас зламалася снігостворювальна машина, тож хотіли допомогти полагодити. Бо без снігу в нас не буде справжнього Різдва.

– Невже ви таке вмієте? – жінка сплеснула руками. – Проведу вас до нашого пана Мера.

За кілька хвилин друзі опинилися перед пишним білим палацом. Жінка підійшла до дверей та постукала срібним молоточком, закріпленим поряд на ручці: «Тум-тум-тум». Двері відкрив бородатий чоловік у червоній куртці.

– Пане Мер, тут діти прийшли, кажуть, що можуть полагодити Снігогат, – і додала пошепки до дітей: – так зветься снігостворювальна машина.

– Що ж, заходьте.

Ладуся та Мишко опинилися у просторій залі. У кутку стояло велике крісло, а по центру агрегат, схожий на комбайн, тільки білий. Від нього прямо у вікно тягнулася велика квадратна труба.

– Ось наш Снігогат, – пан Мер ніжно провів рукою по залізному боку машини. – Це кермове колесо, – доторкнувся деталі схожої на кермо автомобіля. – Коли ми його крутимо, утворюється сніг. Через цю трубу він летить на землю.

– А що ж зламано? – Ладуся закотила рукава.

– Ось ця деталь – серце Снігогату, – Мер сумно опустив голову й кивнув на віконце. Друзі заглянули всередину машини. Там лежав темний, схожий за формою на кристал, камінь.

– Це ж вуглина.

– Тепер так. Раніше кристал був прозорим і блискучим, а став сірим. Без нього Снігогат не працює.

– Тобто проблема не в механізмі, – Мишко почухав лапою потилицю.

– Саме так. Потрібне нове серце, – видихнув сумно пан Мер, і Ладусі здалося, що він зараз заплаче. Таким нещасним виглядав.

– А де його взяти?

– У нашому місті живе чоловік. Його звать пан Клаус. Він єдиний володіє таким каменем. Проте, пан Клаус дуже жадібний і нізащо не віддасть свій найдорожчий скарб. Тож виходу немає, – пан Мер важко звалився в крісло і стиснув голову руками.

– Ви ж тут головний. Заберіть у нього, та й по всьому, – очі Ладусі випромінювали рішучість.

– Так не можна. У нашій країні тільки те, чим людина поділилася від щирого серця, приносить щастя іншим. Якщо я відніму камінь, він втратить силу і стане таким, як цей, – пан Мер кивнув у бік віконечка, за яким лежала вуглина.

Ладуся та Мишко вийшли на вулицю й помітили дороговказ до будинку пана Клауса. Вони не знали, що робитимуть, але здолавши такий довгий шлях не могли змиритися, що снігу на Різдво не буде. Тож сміливо пішли засніженою вулицею.

Будинок пана Клауса, на відміну від інших, складався не зі снігу, а з великих льодових брил. Ладуся стала навшпиньки та заглянула через паркан у двір. Там, впевненою ходою прогулювався великий Білий Ведмідь. Ладуся здригнулася, коли почула шкрябання кігтів об мерзлу землю подвір'я.

Ведмідь відчув гостей, підвівся на задні лапи та вишкірив гострі білі ікла.

– Вітаю, шановний пане Білий Ведмедю!

Здивований ведмідь нахилив голову, вдивляючись.

– Ми тут у справі, – швидко додав Мишко. – Звісно, що такий великий та поважний звір може й не захотіти говорити з малюком, але, коли ваша ласка, я б усе ж спробував поспілкуватися.

Раптом Білий Ведмідь усміхнувся:

– Мені подобаються такі нахаби. Р-р-рик. Що ж, послухаю, що скажеш.

Мишко швидко переповів про їхні пригоди, й Білий Ведмідь відчинив їм хвіточку. Друзі опинилися на подвір'ї.

– Господаря вдома нема. Пішов борги збирати. Він раз на тиждень хапає торбу та йде в місто.

– А за що йому всі винні? – здивувалася Ладуся.

– О, ви не знаєте. Р-р-рик. Його завод постачає лід. Річ у тім, що всі мешканці сплять у спеціальних ліжках-холодильниках, а щоб вони працювали, потрібен лід. От і розвозить його пан Клаус по домівках, а натомість раз на тиждень збирає з усіх плату. Він дуже багатий. А я в нього працюю охоронцем, бо боїться, щоби не пограбували. Р-р-рик. – Білий Ведмідь сумно усміхнувся, – а мені так хочеться бігати ідеально-білим снігом, а не стерегти дім, як собака.

Раптом знадвору почувся звук двигуна.

– Ховайтеся, пан Клаус приїхав.

Друзі похапцем ускочили до будинку, забігли у вітальню та пірнули під стіл, накритий довгою мереживною скатертиною з тонких морозяних ниток. Пролунали важкі кроки, і на порозі з'явився пан Клаус.

– Мишко, – прошепотіла Ладуся. – Так він же один в один схожий на пана Мера. Що коли вони брати?

– Справді, схожий. Але в пана Мера обличчя добре, а в цього якесь сердите. Он брови які насуплені.

Пан Клаус звалив додолу велику червону торбу. Задзвеніли монетки.

– Хух, – витер рукою чоло та всівся на диван. – Гумусе! Допоможи!

З-за маленьких дверей визирнув худий гостроносий чоловічок з обличчям кольору блідої поганки.

– Зараз, пане, Гумус усе зробить, – квапливими рухами узявся смикати чоботи, стягуючи їх із ніг. Не втримавши рівноваги, повалився

на підлогу з важким чоботом у руках. – Як воно, пане, вдалося? – чоловічок витріщився маленькими оченятами на пана Клауса.

– Та мало зібрав. Завжди мало, Гумусе. Такі всі жаднючі. Сил немає з ними.

– Тож завтра Різдво, пане, мабуть, притримують копійчку, щоби подарунки діточкам купити.

– Ненавиджу це свято. І дітей ненавиджу, – у голосі пана Клауса забриніла лють.

Ладуся злякано стиснулася. Мишко підсунувся ближче і спробував її обійняти лапкою. Від пухнастої шерсті залоскотало в носі. Ладуся не втрималася й голосно чхнула. Гумус підстрибнув, а пан Клаус підхопився з крісла та смикнув скатертину.

– А це ще хто?

Ладуся навколішках виповзла з-під столу. Їй було дуже страшно, аж колінця затремтіли, але вона вирішила поводитися сміливо, як тоді, коли мама водила її до зубного лікаря.

– Мене звать Ладуся. А це – Мишко. Ми прилетіли у Сніголендію, щоби полагодити Снігогат. Бо без нього не буде справжнього Різдва, – додала впевненіше.

Гумус примружив очі, ніби хотів просвердлити дірку в дівчинці, а пан Клаус розлютився від такого нечуваного нахабства. Його ніздрі роздулися, а обличчя почало червоніти.

– Різдва, Різдва вони захотіли! – Затупотів ногами. – Зараз, як візьму дрюка та, як дам вам обом Різдва.

Ладуся та Мишко кинулися навтьоки.

За хвилину з вікна свого палацу пан Мер побачив дивну картину. Через головну площу, тримаючи за лапу великого плюшевого ведмедя, бігла дівчинка. Слідом, розмахуючи палицею, мчав бородатий розчервонілий чоловік в одному чоботі. За ним гномик із другим чоботом у руках. Останнім переміщався великими стрибками білий ведмідь.

Вони швидко проскочили головну вулицю, пробігли кілька менших та помчали лісовою стежкою. Першим у кабінку гелікоптера

застрибнув Мишко, слідом Ладуся.

– Запускаю гвинт! – кричав Мишко, перебиваючи ревіння двигуна.

Одне із простирадл звісилося куточком до низу, й пан Клаус в останню секунду ухопився за нього. Гумус повис на його босій нозі, а білий ведмідь схопився лапами за інший кут простирадла. Маленький гелікоптер, важко розсікаючи гвинтом повітря, повільно набрав висоту. Він порівнявся з вершинами дерев і віддаючись пориву попутного вітру, попрямував у бік Ладусиною дому.

– Мишко! – кричала Ладуся. – Вони ж впадуть! Ми мусимо приземлитися!

– Нехай покатаються, – усміхнувся Мишко, впевнено тримаючи кермо.

Гелікоптер влетів у відчинене вікно Ладусиної кімнати та приземлився на килимкові. Друзі вийшли з кабіни й зрозуміли, що пан Клаус та Білий Ведмідь зменшилися, а Гумус взагалі крихітний.

Ладуся вхопила пана Клауса в одну руку, а Гумуса в іншу.

– Усе думала, де я вас бачила. Ви ж фігурки з новорічної колекції моєї мами.

– Це не правда! Ми справжні! – репетували в один голос пан Клаус та Гумус. – Поверніть нас додому!

– Тільки, якщо погодитесь відсвяткувати з нами Різдво, – Ладуся хитро усміхнулася.

– Але я ненавиджу Різдво. Коли ми з братом були маленькі...

– Тож пан Мер ваш брат? – не втрималася Ладуся.

– Саме так. Але не перебивай. На Різдво йому подарували гарну машинку, а мені ось цього, – пан Клаус зневажливо тикнув пальцем у Гумуса. – Я дуже заздрив, і з того часу терпіти не можу свята й дітей, які їх чекають.

– Ми це змінимо. Мишку, організуємо банкет!

Усі разом узялися ставити лялькові столи, стільчики, розставляти чайні прилади та розкладати їжу – цукерки з картонного кошика. Перед тим, як сідати за стіл, Ладуся вмовила гостей заспівати разом

Колядки. Пан Клаус пручався та дувся, але Гумусові ідея сподобалася, і він підхопив мелодію: «Дінь-ділінь, дінь-делень, дзвоники дзвенять...», – хоча й сильно фальшивив, проте дуже старався. Лише білий ведмідь мовчав, бо якось не до лиця поважним звірам співати.

– Тепер прошу до столу, – Ладуся шанобливо покликкала гостей.

Раптом усі почули стукіт у шибку й побачили, що верхи на горобчику, з великою торбою за печами, прилетів пан Мер. Він вимахував рукою, і довелося відчинити вікно, щоб його запустити.

– Зі святом! З Різдвом! Ледве наздогнав, – витер спітніле чоло. – Маю для вас подарунки.

З полотняної торби кожен одержав сюрприз. Мишко бантика на шию, Ладуся пухнасту подушечку у формі сердечка, Білий Ведмідь гумову рибку-іграшку, Гумус – окуляри. Як виявилось, він мружив очі не від злості, а тому, що погано бачив. І лише пан Клаус завмер у куточку, кусаючи губи.

– Брате, – пан Мер звернувся до пана Клауса. – Хочу тобі подарувати цю річ. Колись, багато років назад, цю машинку купили для тебе, але оскільки ми схожі, я заморочив батьків і забрав іграшку собі. Пробач, – пан Мер опустил очі.

Пан Клаус повільно підійшов і взяв маленьку блискучу машинку. Нервовим рухом стер непрохану сльозу й обійняв брата. Зворушена Ладуся мало не заплакала.

Усі разом сіли за святковий стіл.

– Нам потрібно повертатися. У вашому світі ми не можемо довго гостювати, – за годину заметушився пан Мер.

Мишко сів за кермо гелікоптера, Ладуся поруч, як штурман, а решта розмістилися на задньому сидінні. Зменшеним фігуркам вистачило місця. Чим ближче підлітали до Сніголендії, тим більшими ставали пасажирів. Ладуся злякалася, що вони розламають кабінку. Коли до землі залишалося кілька метрів, Білий Ведмідь вистрибнув, перевернувся через голову та завмер збоку галявини. Слідом подалася решта пасажирів, тільки Гумус боявся, тож довелося вмовляти.

Ладуся помахала всім на прощання рукою та полетіла з Мишком додому. Там за святковим столом на неї чекала родина.

Щойно гелікоптер приземлився у кімнаті, Ладуся схопила Мишка за лапку та поспішила до вітальні. Знадвору лунали колядки. Вона підбігла до вікна, щоб побачити святково вбраних людей, і аж зойкнула. З неба, танцюючи й закручуючись у хуртовині, падали білі пластівці. Вони швидко вкривали землю, застиляючи її пухким килимом. Дівчинка завмерла, захоплено споглядаючи за танцем лапатих сніжинок. На мить їй здалося, що чує звук снігостворювальної машини, але, можливо, то у вітах дерев шумів вітер.

У далекій Сніголендії пан Мер та пан Клаус завзято крутили колесо Снігогата. Їхні щасливі обличчя здавалися дивовижно схожими, як часто буває в братів-близнюків.

МОЛОЧНІ ЗУБИ ЛУПАСТИКА

Авторка та художниця:

[Наталія Жиліна-Жура](#)

Всім уже давно відомо: ховопішки – майстри мандрувати ПІШКИ, ХОВАються так вправно, що й годі їх шукати. Звісно, в такого життя є безліч приємних бонусів. Наприклад, у ховопішків більше свят, ніж у будь-якого іншого народу. За довгий час намандровано таку безліч великих і маленьких свят, що на декотрі дні припадає по кілька. Ця ж історія сталася напередодні Різдва.

Зовсім не дивно, якщо хтось вважає, що ховопішки ніколи не хворіють. Звісно ж, увесь час на свіжому повітрі, в русі. Зелене мохове волоссячко захищає голову, плечі, спину від холоду й спеки. Насправді це не так. Прикрий випадок стався з Гостасиком під час повернення з гостин на старій сосні. Хлопець не помітив гілку й хвоїнки пошкодили око. Дарма, що в ховопішків мозаїчні очі – в одному купа маленьких, пильних оченят. Якщо бодай одне з них втрачає зір, це дуже псує справу. Батьки б запанікували від такої звістки, почали б докоряти необережністю, надія покладалася лише на Мандрюся.

Мандрусеву домівку прикрашали баночки зі свічками й гірляндами. До пучечків пахучих трав перед святом дідусь додав гілочки сосни з цукерками й мандаринками. Задоволений господар чимчикував відпочивати, коли у двері постукали.

- Заходьте. Відчинено.
- Доброго здоров'я й легких шляхів, Мандрюсю!
- Пішкуймо, Гостасику, при здоров'ячку всі шляхи легкі. Щось наміряв собі перед Різдрвом? Поради хочеш?

- Та що тобі, Мандрусю, говорити! Наперед все знаєш.
- Не знаю лише де око скалічив. Он як набрякло!
- Я чув, що напередодні Різдва можна загадати диво, а як його отримати знають такі мудрі ховопішки, як ти.

Мандрусь узяв драбинку, підставив до полиці й дістав товсту книгу з назвою «Різдво». Погортав, почухав потилицю й пішов до комори. Повернувся зі стиглим гранатом у руках.

– На, Гостасику! Цей гранат ти маєш виміняти на те, що зветься молочними зубами лупастика. Хто такі лупастики, в книзі не пишуть. Ті молочні зуби висушиш під Різдвяним небом, подрібниш і заллеш молоком, вилікуєш очі не лише собі, а й сусідам, бо потрібен один ковток. Поспішай, хлопче. До Різдва – тиждень.

Добре, що вдома батьки вже загорнулися в м'які теплі ковдри й дрімали. Гостасик написав записку: «Обіймаю, мої любі! Пішов трохи помандрувати різдвяними містами. Ніжні щипи!»

Хутко зібрав необхідне в торбинку й вирушив на пошуки.

Зранку батьки прочитали записку й відчули ніжні щипи Гостасика. Так у ховопішків вітаються й прощаються з близькими – ніжно щипають за щічку одне одного своїми вушками-мушельками. Зручні вушка в ховопішків – верхні чують землю, а нижні – небо, ще й закриваються, наче мушлі.

Зимові мандри особливо казкові.

Ховопішки радіють прикрашеним гірляндами будинкам, альтанкам, ошатним ялинам на площах і яскравим вікнам. Як чарівно було б іти нічним передріздвяним містом, чи селом, якби світло не подразнювало хворе око. Гостасик ішов полями й перелісками й, коли відчулося надвечір'я, йому пощастило зустріти перехожого ховопішка.

- Доброго здоров'я й легких шляхів!
- Пішкуймо! – відповів, як годилося, зустрічний.
- Будете щедрі на пораду, чоловіче?
- Запитуй, хлопче.

– Чи не підкажете, де знайти молочні зуби лупастика? Маю гарну річ на обмін. – Гостасик дістав з торбинки великого стиглого граната.

– Гарний! – тихо відповів подорожній і опустил очі. – От тільки зарадити тобі нічим не можу. Заморився? То погріймося у ліску при багатті, маю чим пригостити.

Назбирали разом хмизу, сухого гілля, розпалили веселе вогнище. Ховопішки розмовляли про свої сподівання щодо свят, їли Гостасикові гарбунці, мамі особливо гарно вдавалися ці жовтогарячі гарбузові млинці, й запивали чаєм нового знайомця. Якось швидко налягла втома, мушельки вух заплющилися й на картатому килимку, що послали на сухе листя під деревом, було зручно й затишно обом.

Гостасикові вусики відчули якесь коливання в повітрі. Хлопець розплющив здорове око й побачив мохову спину, що швидко віддалялася в темряву. Знизавши плечима, шукач молочних зубів лупастика потягся до своєї торбинки, щоб ковтнути молока, й зрозумів, що там немає граната. Думати погано на подорожнього було соромно й Гостасик якийсь час обмацував траву навколо, та марно. Підхопився хлопець і помчав навздогін втікача. Відстань між ними була велика, дорога нерівна. У хворому оці мерехтіло. Надії наздогнати майже не було, та раптом втікач заплутався в гіллі хмелю. Чоловік довго борсався, нарешті звільнився й помчав щодуху та одразу зрозумів, що кишеня його спорожніла, бо гранат викотився. Повертатися за здобиччю не було сенсу, хлопчик добігав до граната, що червонів на снігу в місячному сяйві.

– Пробач мені! – Зойкнув подорожній і пірнув у темряву лісу.

Гостасику почулося схлипування здаля.

Хлопець жодного разу не стикався з такою підступністю. Настрій був кепський. Дорога вела новими нічними місцями. Гостасик ішов далі й далі, та чи наближався він до молочних зубів лупастика – невідомо.

Минуло багато часу, поки мандрівнику знадобився перепочинок. Пристати до чийогось житла тепер було важче, бо втрачено довіру. Гостасик вирішив перепочити у гостинній залі готелю. Сягнуло за північ, люди спали в номерах, нічний адміністратор дрімав. Хлопець прослизнув непоміченим, згорнувся на зеленому оксамитовому кріслі й солодко заснув. Пари годин вистачило, щоб оновити сили. Яким же був його подив, коли на сусідньому кріслі заворушилася мохова спинка й знову все затихло. Гостасик уважно роздивлявся залу. Посеред кімнати височіла пухнаста ялина, прикрашена гірляндою, схожою на бурульки, й круглими червоними... гранатами! Хлопець злякано перевірів кишеню, куди перекинув гранат, плід зник.

Гостасик ворочався уві сні, гранат випав й підкотився до ялинки. Адміністратор, що час від часу відкривав сонні очі, побачив ялинкову прикрасу на підлозі, здивувався, що на ній немає стрічечки, прив'язав нову й повісив на гілку поміж безлічі червоних кульок.

Наполоханий Гостасик навшпиньки підкрався до ялинки й почав розшукувати свій скарб. Це було просто. Справжній гранат мав нерівні бочки й не так вилискував поміж гірлянд. Усе склалося вдало, та, коли він вийшов з готелю на порозі його чекала дівчинка, що спала на сусідньому кріслі.

– У тебе є справжнісінький гранат, а я помилилася, коли побачила ці червоні кульки на ялинці. Де ти його взяв?

– Мені дав його наш дід Мандрусь.

– А далеко до твого Мандруса?

– Пару діб без відпочинку.

Дівчина похнюпилася.

– Та що не так з цими гранатами? – вихопилося в Гостасика.

– Не знаю, мені він потрібен, щоб вичавити сік для молодшої сестри. Мама знається на ліках, вона додасть якихось трав і мала одужає, а поки що в неї зовсім не росте мохове волоссячко. Вона ніколи не зможе мандрувати. Я не встигну принести гранат від твого Мандруса до Різдва.

Дівчина плакала, Гостасик міркував. У нього залишилося одне здорове око, та й хворе так-сяк бачить. Ще в нього є, як у всіх, пружні прозорі вусики, котрі допомагають сприймати запахи, вловлювати рухи, передчувати зміну погоди, а як жити без мохового захисту?

– Ходім, мала, віддам вам гранат. Можливо твоя мама чимось і мені зарадить.

Жінка з сумним обличчям відчинила двері затишної хатки-землянки, в яких мешкає більшість ховопішків. Діти поринули в теплий і запашний дух гостинної оселі. Стіни були святково вбрані ялинковим гіллям, а в куточку стояли витончені фігурки Діви Марії, Йосипа, волхвів, пастухів і ясла з прегарним маленьким Христом, а ще безліч тварин. Фігурки були полив'яні, яскраві, казкові й чарівні.

– Це ж Вертеп! – вигукнув Гостасик, – Я читав, що його роблять на Різдво!

Чоловік, що сидів біля столу з похиленою головою, повернувся – то був нічний знайомець. Саме він створив донькам той Вертеп.

Пояснення були зайвими. Господиня нагодувала дітей смачною кашею на молоці з сушеними ягодами, що в ховопішків зветься ягомошею.

Батько почистив гранат і почав руками обережно чавити сік з ягід.

Гостасик наважився запитати в жінки про молочні зуби лупастика. Жінка всміхнулася, взяла в жменю гранатові кісточки, що лежали на блюдечку після того, як вижали сік, поклала їх у полумисок з водою, обмила й виклала на чистий рушник.

– Обсохнуть до ранку, а ти, дитя, спочинеш, поснідаєш та й підеш додому з молочними зубами лупастика, – раділа жінка.

– То я весь час носив з собою ті зуби? Чому ж лупастика?

– Ми часто маємо при собі все необхідне, та довідуємося про це в особливий час. Тепер маленький гранат врятує кількох ховопішків. Так набуваються мудрість і досвід, а лупастиком хтось веселий придражнив гранатовий плід, мабуть, через те, що його треба лупати, перш ніж їсти.

Ще вдосвіта Гостасик, з молочними зубами лупастика у кишені, вирушив у зворотну путь. Щаслива родина ховопішків довго махала йому услід яскравими тарілками. Всі ж знають, що саме так ховопішки проводжають і зустрічають мандрівників, щоб ті не забували про щедрість і гостинність.

Гостасик повернувся вчасно. На Різдво всі сусіди випили по ковтку цілющого напою й дякували хлопцю за гострий зір, а Мандрусь усміхався в зелену бороду.

СМІШНА КУТЯ

Авторка та художниця:
[Наталія Жиліна-Жура](#)

Як же ж подобався веселій Радійці отой Плигась! Так подобався, що весь час хотілося з нього кепкувати, зачіпати його гострим слівцем. А хто ж винен? Найспритнішим, найпрудкішим, найкращим був Плигась поміж ховопішків.

– Пішкуймо, Плигасю! Сьогодні жабу булькату зустріла. Так вона, мовляв, тебе обігнала, як ви з нею від рогатого зайця тікали.

У Плигася аж мохове волосячко стало руде. А це, як відомо, превелика рідкість. Змінювати колір на різні відтінки зеленого буденно для ховопішків. Рудий – або кохання, або злість, та не трохи, а якнайбільш!

– От чому ти така в'їдлива, Радійко? Попадеш комусь на злого язика, тоді вже посмієшся на кутні, – вистрелив Плигась і пішов геть.

Сміятися на кутні Радійка не вміла й не хотіла вчитися, але що воно значить, дізнатися було дуже треба. Через кілька хвилин дівчинка стояла на порозі в дідуса Мандруса. Поки він чалапав до дверей, гостя міркувала, як поставити питання, щоб нічого не пояснювати.

– Пішкуймо, Мандрусю! Що таке кутня? – аж вискнула Радійка.

– Легких шляхів, Радійко! Кутя? Ти так верескнула, що я й не дочув.

– Так! Кутня якась, від якої сміються.

– Та не знаю, чи сміються, а радіють точно.

– Розкажи, Мандрусю, що воно таке! – не вгавало дівча.

– Заходь! Почитаємо. У мене безліч рецептів є.

У кімнаті Мандруся завжди затишно. Олійна лампа не зі звичайного прозорого скла, а з яскравого вітража. Олія не проста, а настояна на духмяних травах. Зайшов, і в казці. Та гості не сиділося й не чекалося.

– От поки шукаєш, Мандрусю, говори мені, що воно таке ця кутня? Хоч приблизно.

Господар шарудів сторінками й знову недочув слово.

– Кутя, дитино, то майже каша, але святкова. Взимку її готують тричі. На Святий Вечір – Багата кутя, перед Старим Новим роком – Щедра кутя, а в переддень Водохрещі – Голодна кутя. А ще, дитя, люди готують Чорну кутю на поминки, та то вже не про нас, бо в ховопішків інакше.

– Оце ти наговорив, Мандрусю, в мене зараз голова лусне! То яка ж буде найшвидше?

– Найшвидше буде Багата кутя на Святий Вечір – напередодні Різдва.

– Ой лишенько! Зараз же тільки осінь.

– От і добре. Встигнеш надбати й пшенички, і ячменю, і горішків, і маку, і медочку.

– А дбати буде весело? Бо сумно довго дбати не хочу.

– То давати тобі рецепт, поспіховисько мале?

– Та давай уже. Усе одно кінець кінцем сміятимуся, казали.

– Хто тобі таке казав?

– Та не зважай! Розумні ховопішки казали.

І почали вони шукати разом найсмачніший рецепт. Шукали, аж поки не знайшли.

Як Радійка в мандрах дбала на кутю – дуже довга історія. Була вона трохи спритна, трохи хитра й не трохи завзята, тож роздобула всього: і пшениці, і горіхів, і маку, і меду, і родзинок, і сушеної журавлини.

Та виникла в Радійки неочікувана проблема – як же пригостити кутею Плигася. Мама й тато не могли їй нічого порадити, бо не знали людських звичаїв і вперше збиралися скуштувати доньчиної куті.

Знов побігла дівчинка до дідуся Мандруса за порадою. Сніг рипів під її босими ступнями. Ніжки пірнали в замети, наче в пухнасте хутро. От добре, що ховопішки не відчують холод, як люди, і можуть бігати босоніж у будь-яку пору року. Сніжинки падали на її мохову голівку, на спинку й створювали діамантове вбрання. «Яка я ошатна, зустріти б зараз Плигася», – мріяла дівчинка.

Мандрусь саме пив чай з трояндовим варенням, коли постукали в двері.

– Заходьте, відчинено.

– Пішкуймо, Мандрусю! У мене проблема. Зроблю я завтра кутю, а пригощати нею не вмію.

– Пішкуймо, дитя! Кого хочеш пригостити?

Радійка на мить знітилася, та хутко знайшлася:

– От тебе, Мандрусю, як пригостити?

– Дуже просто! Скажи, що ти чекаєш колядників.

– А це ще хто такі? Звірі якісь чи порода людей така?

Мандрусь так сміявся, що аж ложку в чай упустив.

– Сідай до столу. Скуштуй мого трояндового вареннячка з липовим чаєм і послухай.

Гостя втішено підплигнула, і з неї по всій кімнаті дрібним дощиком посипалися розталі сніжинки.

– От як тебе батьки так вгадали назвати? Де ти, там радісний сміх, Радійко, – реготав господар, витираючи бризки зі свого обличчя.

Чаювання з Мандрусем люблять усі ховопішки, а діти особливо.

– У людей, Радійко, колядниками зветься ті, які ходять по домівках і сповіщають, що надходить Різдво. А зветься вони так, бо співають або розказують колядки. Колядують найчастіше хлопчики, або чоловіки.

– Ганьба якась, – розлютилася гостя, – А дівчатка та жінки чим їм не колядниці?

– Не сердься так, люба, дівчатка й жінки співають і розповідають щедрівки на Старий Новий рік.

– Добре, майже заспокоїв. А кутя ж як?

– А кутею пригощають колядників.

– То збирай, Мандрусю, хлопців і приходьте до нас колядувати, а я вас кутею пригощатиму.

– Добре! От лише чи встигнуть Гостасик з Плигасем повернутись?

– Де ж вони? – оторопіла гостя, аж з лица спала.

– Гостасик пішов шукати молочні зуби лупастика, а Плигась образився, що найкращий друг не взяв його з собою, й подався перевіряти, чи замерзає взимку море.

– То приходьте колядувати, – якось тихо запросила Радійка й швидко підвелася, щоб іти.

– Мандрівних снів, мила, – лагідно побажав господар.

– Еге ж, – пісно відповіла гостя й причинила за собою двері.

Радійка йшла повільно. Налягли сутінки, визирнув місяць і торкав лапаті сніжинки на деревах та на землі. Величезні сльозини скочувалися з очей дівчинки на щоки, на носа й падали у сніг.

– То ти й насправді на кутні насміялася? Що сталося? – сахнулася Радійка від неочікуваного голосу.

Щоб припинити сльози вона швидко втягла носом повітря й гучно хрокнула.

– Ти ходиш до поросячої школи? – підморгнув їй Плигась.

Обоє дзвінко розсміялися.

– Хто ж тебе міг образити? – погрозливо запитав хлопчик.

– Так замерзає море чи ні?

– Я не дійшов – сумно стало самому. Хочеш разом сходимо?

– Хочу! Тільки якщо завтра прийдеш колядувати.

– Я не вмію.

– Тебе завтра Мандрусь навчить. А чому ти говорив, що я на кутні насміялася?

– Ти ж плакала, а так говорять коли хтось регоче дуже, що аж плакати починає.

– А що то кутні?

– Зуби не передні, а далі заховані. Коли регочеш надто, їх видно.

– А до чого тоді кутя?
– Я не знаю, хто така кутя. Це вона тебе образила?
– Ні! – усміхнулася Радійка, – Приходь колядувати –
познайомлю.

Високо в небі сяяла Різдвяна зірка. У родині Радійки, серед смаколиків, на столі пишалася кутя. З вулиці почулися кроки, сміх і вовтузіння біля дверей. Постукали.

– Пустіть колядувати! – дзвінко покотилися по морозу хлоп'ячі голоси.

Господарі відчинили двері, й навколо всіх народилася біла густа хмара – це стикнулися мороз і тепло.

Коляд, коляд, коляда!

В хату холод загляда,

Нині добра новина –

Зірка з хмари вирина,

Сповідляє нам Різдво,

Щоб радів один за двох.

За сім'ю, за цілий світ.

Вам на щастя заповіт!

Ох і смачна ж кутя вдалася Радійці! Прицмокували колядники й знову тяглися ложкою до полумиска.

– Неправильне в нас Різдво, – усміхнувся Мандрусь і витяг зі своєї торбинки снопик жита–пшениці, перев'язаний яскравою шовковою стрічкою, – Ось вам дідух на стіл, на щасливий рік.

– Тепер правильне?

– Правильне! Та ще правильніше буде наступного року, як ми дванадцять страв приготуємо, та ще й ту рибку підсмажимо, що ховоПШКИ з моря принесуть.

РІЗДВЯНА КАЗКА

Авторка: [Інна Курило](#)

Художниці: Олена Скуловатова

Ірина Онищенко

Всю ніч йшов сніг. Нарешті, у гості завітала Чаклунка-Зима. Вона накрила Землю білим пухнастим покривалом і зробила її казковою та неповторною. Усе навколо, допоки сягав погляд, було сліпучо біле. Небо прикрашав яскравий місяць у повні та невтомно блимали зорі, вказуючи дорогу мандрівникам.

Устим лежав у своєму ліжку та ніяк не міг заснути. Йому виповнилося шість років, і хлопчик вже зовсім не боявся тіней та темряви. Мама Устима пояснила, що загадкові візерунки, які час від часу з'являються на стіні – це світло вуличних ліхтарів. Їхнє мерехтіння проникає крізь розмальовані морозом вікна та фіранки. Воно дивним чином лягає на стіну й малює казкові замки, лицарів на конях, принцес і фей.

Мама Устима вміла складати чудові казки, перетворюючи гру світла на стіні на казковий театр тіней. Сьогодні вона була зайнята підготовкою до Різдвяних свят, і хлопчик сам вирішив вигадати зимову казку. Раптом стіною пробігла незнайома тінь, і перед очима хлопчика повиснув на тонкій павутині крихітний прудкий Павучок. Цю холодну зиму він вирішив перечекати у теплій та затишній кімнаті маленького хлопчика.

– Ти звідки тут взявся? – тихо, не порушуючи казкової атмосфери кімнати, запитав Устим.

– Мене до тебе прислали лісові звірі. Біда йде. Потрібно свято Різдва рятувати! – стурбовано ворущачи лапками прокректав Павучок.

Намалювала Олена Скуловатова

– Нумо, розповідай, – Устим зручно усівся на ліжку та налаштувався уважно слухати.

– Мій найкращий друг – маленьке Лисеня – розповіло мені цю історію. Тиждень тому, коли випав перший великий сніг, воно ліпило Сніговика. Лисеня щиро раділо приходу зими, та щастя зустрічі з нею затьмарила розмова дорослих звірів. Мова йшла про зграю великих та дуже агресивних ворон, яка з’явилася на сході. З розмов старших Лисеня зрозуміло, що ця зграя кілька років тому вигнала його дружню та велику сім’ю з дому. Їм довелося перекочувати в Карпатські ліси та поселитися поряд людей. Тепер ця зграя вороння загрожувала святкуванню Різдва, адже вони вихвалялися, що викрадуть чарівну Новорічну ялинку та різдвяного Дідуха. Наші свята опинилися у великій небезпеці. Сьогодні, з самого ранку Лисеня прибігло до мене. Ну, а я, порадившись зі своїм родичем, різдвяним павуком, вирішив покликати тебе на допомогу.

– Який ще різдвяний павук? Я такого не знаю!

– Так він же висить у тебе на люстрі! Ти що, не знаєш, що ще за часів твоїх дідусів і бабусь перед Різдвяними святами був звичай робити солом’яних «павуків»?

– Ні. А ти звідки знаєш?

– Мені мій дідусь розповів. Ну, а йому його дідусь. Давньою Різдвяною прикрасою був «павук», зібраний із десятків, а то й сотень солом’яних трубочок. Напередодні Різдва його підвішували за волосину з кінського хвоста до центральної балки хати. «Павук» – це не просто прикраса, а ще й оберіг. «Павуки» мають властивість ловити у свої чарівні тенета видиме й невидиме зло, тим самим оберігаючи оселю від поганої енергії. Тому їх не викидали з дому після

завершення зимових свят, а залишали висіти до наступного Різдва. Спалювали «павуків» лише після того, як виготовляли нових.

– Ну й розумний у мене гість виявився. Добре. А як я можу вам з Лисеням допомогти?

– Нам потрібен Дідух – «дух предків», перший зажинковий сніп. Дідух – це запорука нового врожаю, добробуту та багатства. На Різдво прийнято сіном застеляти хатню підлогу, а на чільному місці ставити в кутку Дідуха. Так от, він зараз у сірого вовка. Він викрав його зі стодоли й через день має передати чорному воронню. Потрібно забрати Дідуха. Нумо, поспішимо. Бачиш як яскраво світить місяць? Поки він світить, ми маємо знайти лігво вовка!

Уже за якусь хвилину Устим, одягнувши пуховик, разом із Павучком на плечі вирушили в довгу й повну небезпек та загадок дорогу.

А в цей час сірий вовк з украденим Дідухом гостював у старій Відьми. Вони чекали на представників зграї чорного вороння. Ніч напередодні Різдва була місячною, й на небі мерехтіли міриади зірок. Чумацький шлях та яскрава Полярна зірка служила дороговказом нашим героям, й вони швидко відшукали лігво сіроманця. Біля нього уже чекало Лисеня, яке розповіло, що вовка з Дідухом потрібно шукати у злої Відьми.

Устим із Павучком та Лисеням чимдуж помчали до хатинки, що розмістилася в лісових хащах. Зненацька на дорогу впала дивна тінь. Піднявши голови, наші герої побачили в небі мітлу, на якій сиділи створіння, схожі на круків. Це летіли представники вороння до Відьми на перемовини. Наші друзі миттю побігли за мітлою, що зі свистом та курявою приземлилась якраз перед хатинкою. Двері відчинились і круки зникли в хатці.

– Що будемо робити? – Устим повернувся до Лисеняти.

– А давайте я з мітлою переговорю, – озвався Павучок і швиденько перескочив на неї.

Мітла підстрибнула від несподіванки та з переляку спробувала залетіти у вікно хатинки, але не змогла. Вікно було зачинене.

– Слухайте, шановна Мітле! – почав розмову Павучок. – Ви ж не хочете, щоби ваша господиня спалила вас у печі?

Мітла здивовано подивилась на павучка та запитала:

– Чого б це їй мене палити? Я слухняна й гарно літаю. До того ж я ще зовсім молода мітла, вона мене нещодавно сплела.

– Я можу своєю найміцнішою павутиною вас оплести так, що ви зрушити з місця не зможете, а, отже, станете непотрібною.

– Ха! Налякав!!! Та твоя найтовстіша й найміцніша павутина мені ніяк не зашкодить. А от твого хлопчика я можу негайно доставити своїй господині.

Не встигли друзі й охнути як Мітла, скинувши Павучка на сніг, здійнялася вгору. Підхопивши Устима влетіла у вікно, яке вчасно відчинила господиня. Але політ мітли був таким рвучким та неочікуваним, що влетівши у хату, вона звалила з ніг стару Відьму та вовка. Вовк від удару випустив Дідуха з лап. Той пронісся кімнатою та впав на піч, яка стояла в кутку. Устим, за хвилину оговтавшись, підхопив Дідуха та рвонув до дверей. Але Відьма встигла навздогін крикнути чарівне слово, яке перетворило хлопчика на камінь. От халепа! Разом з Устимом каменем став і Дідух. Представники вороння накинулися на вовка, який не вберіг скарб, й у мить перетворили його на купу кісток. Потім, розлючені ситуацією, рознесли на друзки хату ще й намагалися забрати камінь. Але не здужавши, голосно і зло прокаркали й зникли в темному небі, тільки комин із піччю залишилися від відьомської хатинки.

Стара пані, поглянувши на те, що зосталося від її житла, сіла на піч та гірко заплакала. Вона час від часу шморгала мокрим носом, гикала та бубоніла щось, витираючи сльози мереживною хустиною, подарунком чорного вороння. Павучок та Лисеня із жахом дивилися на кам'яну статую Устима з Дідухом.

– То що ж тепер робити? – несміливо запитало Лисеня в Павучка, який уже почав мерзнути.

– Треба якось розчаклувати Устима. Йду з Відьмою домовлятися.
– Павучок закинув павутинку та перебрався до старенької пані на руку.
– Шановна Відьма, давайте свято рятувати, – почав розмову Павучок.

– Свято рятувати? А мене хто рятувати буде? – шморгаючи носом прошамкотіла старенька.

– А ви допоможіть мені розчарувати Устима, а він допоможе вам, – впевнено запропонував Павучок.

– Мені? Відьмі? Після того, як я хотіла вам усе зіпсувати? – недовірливо запитала вона, притиснувши носа хустинкою.

– Ви ж уже зрозуміли, що краще нам усім у лісі мирно жити та дружити. Для чого вам те чорне вороння зі сходу?

– Ох і заморочили ж вони мені голову! Королевою лісу, казали, станеш. Будеш усім володіти, заміж за принца вийдеш, – промовила, хитаючи головою, Відьма. – Дурепа я, дурепа! А як можна вам допомогти? Я от, наприклад, теж хочу свята, але ж мене не кличуть. Тому й повірила воронню, що прилетіло у гості.

– Чому ж не кличуть? Кожного року кличуть, але ж ви не приходите! – посперечався з нею Павучок. – На різдвяні свята є звичай кликати до хати тих, кого люди впродовж цілого року бояться й не хочуть бачити. Вовка, ведмедя, горобця, мороз. Також усяку нечисту силу. Ви ж не ображаєтесь, що я вас так назвав? – павучок усміхнувся та поглянув на зажурену стареньку. – Всіх люди кличуть до Святої Вечері, і наприкінці кажуть: «Як не прийдете тепер, то щоби весь рік не приходили. За морем ваша вечеря». От ви й скуштували заморської вечері, – промовив Павучок, підморгуючи зажуреній Відьмі.

– А можна, я спочатку собі подарунок замовлю? – підняла благально очі старенька пані.

– Е ні! Ви спочатку поверніть нам свято. Розчаклуйте Устима та Дідуха, розвеселіть дітлахів, ну, а потім, буде й вам подарунок.

– Чари сильні з пересердя я наклала на Устима, – похнюпившись промовила Відьма. – Не так просто буде його розчарувати! Потрібна ваша допомога. Чи підготували ви місце для Дідуха? Чи оздобили його

урочисто? А чи знаєте ви колядки, якими славлять господарів? А чи готовий пісний стіл до свята?

– Ну й відьма! Ну й загадки ви нам загадали! Про колядки в Устима запитайте, а місце для Дідуха зробили. Мама хлопчика вже і дванадцять страв до столу готує.

– Ну з Устимом я ще побалакаю. Але одну колядку неодмінно чекаю від вас із Лисеням. Й от ще що: Хліб різдвяний ви мені маєте принести. Без нього не зможу вам свято повернути. Адже до святкування Різдва випікають декілька різновидів хліба. Чи не так? Мені потрібен шматочок хліба, того, який зберігається впродовж усіх Різдвяних свят.

– А звідки ви про наші свята стільки знаєте? – здивовано в один голос запитали Павучок із Лисенятком.

– Бувала я у вас у гостях. Приходила, коли кликали. Та останнім часом про мене лише зрідка згадують. От я й засумувала. У гості мені захотілося.

– Так ви що, навмисно зграю вороння покликали? – спалахнув від гніву Павучок і стрибнув Відьмі на кінчик носа, намагаючись його вкусити.

– Та ні! Та ні! Ви що? То вони самі про мене все взнали та обдурили наївну стареньку! Сховали свої наміри погані за словами улесливими. А я й піддалася. Усе! Годі говорити, – замахала руками бабуся. – Сьогодні в лісовика заночую, а завтра чекаю вас на цьому місці.

Сіла Відьма на мітлу й полетіла над вершинами покритих снігом ялиць. Лисеня із Павучком і попутним морозним вітерцем побігли до хати, у кімнату, де мешкав хлопчик. Дорогою свіжий морозний вітерець, перебираючи замерзлі гілочки дерев та лапи засніжених ялинок, наспівував їм веселу колядку.

Коляд, коляд, колядниця,
Добра з медом паляниця,
А без меду не така,
Дайте, дядьку, п'ятака.

Одчиняйте скриньку,
Та давайте сливку,
Одчиняйте сундучок,
Та давайте п'ятачок.

Поки бігли додому, уже й колядку вивчили наші друзі.

– Слухай, Лисеня! – мовив Павучок. А колядка мені сподобалась. Як думаєш, може, нам походити людськими хатами та поспівати її? Солодощі отримаємо.

– Я б на твоєму місті не ризикував, – усміхаючись відповіло Лисеня. – Краще Відьмі заспіваємо та в гості до звірів лісових підемо. Ти вже вирішив, де хліб будемо брати?

– Та от думаю, може, самі спечемо. Я тісто підготую та наліплю хліба, а ти його пекти поставиш та послідкуєш, аби не підгоріло.

– Ой ні! Я за це не берусь. Та й додому мені треба. Уже темно й мама буде сваритись, якщо затримаюсь.

– Гаразд. Можливо, мама Устима вже хліб пече. Чуєш, які пахощі хатою пішли?

Лисеня виставило носик у відчинені двері кухні й від задоволення примружило очі, вдихаючи теплий духмяний запах свіжоспеченого хліба. Насолодившись ароматом та помахавши хвостиком Павучку, малюк побіг додому.

Наступного ранку, з першим проблиском зорі, друзі вже були на місці зруйнованої хатинки Відьми. А за якусь хвилину й бабуся прилетіла на своїй мітлі.

– Чую хліб у торбинці, – по старечому крекчучи промовила вона, злізаючи з мітли. – Чудово. А як у нас із колядкою? Вивчили?

– Так! – хором вигукнули друзі.

– Гаразд. Вірю. Ну що? Будемо свято рятувати? Ану, відійдіть-но до ближніх дерев. Як змахну рукою, починайте співати коляду. Та тільки голосно, щоби і я, глухенька, почула.

Відьма, взявши шматок хліба, розкришила його навколо каменю. Потім почала крутитися дзигою, бурмочучи під ніс заклинання. За

хвилину вона зупинилася і змахнула рукою. Лисеня з Павучком зтягнули коляду.

Коляд, коляд, колядниця,
Добра з медом паляниця,
А без меду не така,
Дайте, дядьку, п'ятака ...

З останнім словом колядки друзі почули неймовірний гуркіт, скрипіння та хрускіт. Знявся сніжний вихор і за мить у лісі потемніло і стало тихо-тихо. Та за хвилю все повернулося, хмари розсіялися й на сніжне іскристе покривало опустилися промінчики сонця. Кам'яна статуя розсипалась на дрібні камінці, які одразу завертілися у вихорі, з якого з'явилися Устим разом із Дідухом.

Лисенятка з Павучком переповнила радість.

Ранок розпочався чарівно. Він обіцяв бути сонячним та сніжним, а ще – пахнув мріями, які неодмінно мають збутися. Як же святково, як гарно навколо! Сніг, сніг, сніг. Срібляста передріздвяна краса!

Тим часом у хаті в Устима гамірно й по-святковому метушливо. Приїхали родичі й усі готуються до Святвечора. Хата чисто прибрана та святково декорована. Стіл уже накритий. Залишилося тільки страви принести та розставити. Цього року на свято запросили й Вовка, і Відьму з Лісовиком, і Морозенка. Готувалися також до колядників. Як же ж без них? Накупили солодоців та розклали в спеціально оздобленні мішечки. Усі з нетерпінням чекали на першу зірку.

– Дідух – до хати, біда – з хати! – долинуло з двору.

У дім зайшов господар з Дідухом, який пустив до хати різдвяний настрій, мир, добробут і затишок. Господар сів за стіл, запалив свічку і благословив вечерю. А крізь голі крони дерев у вікно заглядало темне небо з яскравою Різдвяною Зіркою на ньому.

Нова радість стала, яка не бувала,

Над вертепом зірка ясна світлом засіяла...

Намалювала Ірина Онищенко

РІЗДВЯНИЙ ВАРЕНИК

Авторка: [Галина Мороз](#)

Художниця: *Олена Скуловатова*

Жила в немаленькому селищі одна сім'я, велика родина: дідусь, бабуся, тато, мама і четверо діток. Старші – сини, потім дві донечки. Найменшою була Даринка, їй незабаром п'ять років. Дружна і працелюбна була родина. Шанували традиції предків і дітей цього навчали, збиралися всі разом за святковим столом на свята. Цього разу родина готувалася до зустрічі Різдва.

Найбільше раділа Даринка, ще маленька, а вже до роботи береться. Зранку перед Святвечором всі отримали список обов'язків на день. Бабуся наказала, щоб прибирання в оселі було зроблене до обіду.

Тато вніс у хату Дідуха. Він був вищий за Даринку:

– Можете прикрасити, адже знаю, ви все приготували!

Діти швидко взялися до роботи. У піч бабуся вже поставила кутю й узвар.

– Нехай умлівають! – каже. – А у нас ще роботи непочатий край!

Узяла два аркуші паперу і почала писати список страв для святкового столу. Один Олені, мамі Даринки, віддала, а другий у себе на столі поклала. Дідуха прикрасили, і тато поставив його посеред світлиці. Діти прибирають, жінки готують, чоловіки пішли стежки прокидати, бо вчора сніг пішов, і потрібно розчистити дорогу колядникам.

Даринка встигала скрізь: і на кухні побувати, і у світлицю забігти, тож старші діти відправили її допомагати мамі й бабусі, бо

вона їм тільки заважала. Даринка погодилася. На кухні бабуся ліпила вареники.

– Бабусю, з чим будуть вареники? – запитала дівчинка.

– З яблучками, маком перемішаними! – відповіла бабуся.

– Можна мені зробити хоч один? Щоб усі знали, що то мій, я кружечок маминим кухликом вироблю.

– Добре, – дозволила бабуся. Рученята справно взялися за діло. Коли ліпила вареник, співала пісеньку, і такий гарний вареник Даринка виліпила, що бабуся здивувалася.

– Оленко, – сказала вона дочці, – таке враження, що Даринка навчена ліпити вареники ще в колісці.

– А що тут дивного, вона ж завжди біля вас крутиться, от і навчилася!

– Не кажи, це не кожному вдається!

Все майже було зроблене. Старші діти відпросилися до друзів на годинку. Тато з дідом теж прийшли до хати, одразу помітили Вареника-велетня!

– А це що у нас, командир всієї вареничної армії? – засміявся тато.

– Ні, то Різдвяний вареник! Його зліпила Даринка! – сказала бабуся з гордістю і поцілувала онуку у щічку.

– Ой, діти мої, я піду, трошки відпочину, бо ноги вже дуже болять! – сказала бабуся.

– І я б теж відпочила трошки, та тісто треба доглянути, щоб, як підніметься, пиріжки виробляти! Я ж молодша, витримаю! У такий вечір все має бути до ладу! – каже мама.

– Іди, мамо, я за тістом подивлюся! Буде шапочка підійматися, і я покличу! – сказала Даринка.

Мама посміхнулася і погодилася. Дід і тато пішли надвір ще, якусь справу доробляти. Даринка сіла на стілець і стала за мискою із тістом слідкувати. Коли це хтось її кличе:

– Даринко, Даринко!

Озирнулася довкола і нікого не помітила.

– Це я! – знову чує голос. – Я твій Різдвяний вареник! Хочу тобі подякувати, що зліпила мене, можеш загадати бажання, і воно обов'язково здійсниться!

Подумала дівчинка і пригадала дідові слова: «Щоб уся родина була здоровою!»

– Загадала! – відповіла.

– А тепер виконай моє прохання. Коли поділять мене кожному, у твоєму шматочку буде насінинка з яблуньки, ти її в горщик із землею поклади, й нехай до весни в темному місці в комірчині стоїть. Навесні ямку викопаш і охайно висиплеш землю з насінинкою, пригорнеш дбайливо землю і поливати не забувай. З цієї зернинки виросте чудодійна яблунька.

– Добре! – пообіцяла Даринка.

До хати увійшли старші діти, за ними дідусь і тато. Зі спальні вийшли бабуся з мамою.

– Час стіл накривати до святкової вечері! – сказала бабуся.

– Ой, а в мене ще на завтра пиріжки не ліплені! – зойкнула мама.

Підняла рушник, що тісто накривала, а тіста немає...

– Даринко, – звернулася мама до донечки, – в чому річ? Де тісто?

– В духовці!.. – злякано відповіла дівчинка.

Всі кинулися до духовки, а там рум'яні пиріжечки рядочками аж виблискують.

– Оце дійсно Різдвяне диво! – сказав дідусь.

Пиріжки витягнули з духовки. Бабуся накрила стіл святковою скатертиною. І всі заходилися ставити пісні страви на стіл. Потім дідусь перерахував ложки (на всіх членів родини), перев'язав стрічками й поклав на середину стола, щоб і далі родина в добрі й мирі жила.

– Час одягати святковий одяг, незабаром стемніє! – нагадав тато.

Особливим цей Святвечір був не тільки для Даринки, а й для брата, бо йому вперше доручили кутю з печі дістати й на покуть поставити (там тато вже Дідуха поставив).

Всі, святково вбрані, сіли за стіл. Дідусь вніс ланцюг і обв'язав ніжки стола. Сказав, щоб всі поставали на ланцюг, бо тоді родина буде міцною і буде жити в мирі.

Прочитали молитву «Отче наш...», далі дідусь підкинув тричі кутю до стелі, щоб все добре у родині велося. І тільки після цього почали вечеряти, першою стравою були кутя та узвар.

Даринка дочекалася, поки тато поділив її вареник, і, поклавши свій шматок на тарілку, одразу побачила зернятко. Дівчинка охайно вийняла його з начинки ложечкою і сховала у кулачок.

– Ой, який смачний вареник! – вихваляли всі Даринку.

Їй це дуже подобалося. Вечеря ще не закінчилася, а на поріг колядники просяться. Увійшли до хати три хлопці, й залунала пісня: «Добрий вечір тобі, пане господарю!» Щедро обдарували колядників. Потім родина подякувала Богові за свято, і можна було встати з-за столу.

Даринка вдягнула пальто і побігла в комірчину (ніхто не помітив, бо були в кожного свої справи), знайшла горщик із землею і поклала туди зернятко, прикрила іншим горщиком, поставила під нижню полицку в кутку.

Різдвяні свята минули швидко, минув і лютий! Зима закінчилася. Навесні, наприкінці квітня, Даринка посадила в садку свою чарівну насінинку. А через два тижні пробився маленький росток, що для всіх стало дивом. Яблунька росла так швидко, що встигла зацвісти й зродити.

– Перше яблучко скуштує Даринка! – сказав дідусь, коли плоди достигли.

Смак яблук був особливий. А ще особливим було те, що, скуштувавши яблучок, родина помітила їхні цілющі властивості.

ІВАНКА-ВИШИВАНКА

Авторка: [Олена Чудна](#) #єлечуднаЯ

Художниці: Маргарита Феліс

Олександра Горячкіна

Жила на світі дівчинка Іванка,
Була у неї диво-вишиванка!
Вишиваночка білесенька-біленька,
А Іваночка щаслива і гарненька.
Вишиванка мала таку силу –
Захистить! Аби Іванка попросила!
Вишиваночку Іванка одягала,
Наче птаха крила розправляла,
І по небу синьому летіла,
Захистити всіх людей хотіла.
Її крила мали світлу силу –
Осявала світлом Україну милу!

Намалювала Маргарита Феліс

Зимовий різдвяний ранок. На вулиці пухнастий сніжок. У ліжечку в затишній оселі прокинулася дівчинка, на ім'я Іванка. Ялинкові парфуми полоскотали їй носик, і він від цікавості виліз з-під ковдри.

– Ялинка! Справжня! Жива! Моє бажання збулося! – Іванка від радощів заплескала в долоньки.

«Весною посадимо красуню у лісі!» – і дівчинка задоволено потягнулася, розкинувши ручки, наче крила. Замріялася...

– От би стати білою голубкою і летіти, куди хочу. І мати чарівну силу – захистити крилами планету! Від ненависті та усілякого зла.

Іванка любила помріяти у ліжечку, а ще... мамині ранкові потягусі-ростусі:

Рости, моя донечко.

Рости, моє сонечко.

Будь наділена долею

Вільною волею!

Світлою СИЛОЮ!

Душею красивою.

Приємне тепло розлилося по тілу, і дівчинка радісно підвелася у передчутті чарівного дійства.

– Як же я люблю Різдво! І прикрашати ялинку! Живу! Природу треба берегти! – ця думка зіграла їй серденько.

– Мерщій до роботи!

Іванка із неймовірним задоволенням узялася майструвати прикраси для ялинки. Білий попкорн, так схожий на сніжок, нанизала на ниточку. Ягоди калини перетворилися на червоне намисто. Дівчинка посміхнулася від радощів, коли із паличок кориці вийшли гарні ляльки-мотанки. Приємні пахощі заповнювали кожен куточок кімнати. Посипала позолотою шишки. І уявила, що опинилася у казковому лісі, де імбирні пташки-пряники сиділи на засніжених деревах.

А її лісова гостя ялинка, як справжня пані, одягалася у чарівне вбрання! Червоне намисто було ялинці до лиця.

Іванка не могла на милуватися нею.

– Яка ж красуня!

Ялинка вигравала прикрасами, даруючи відчуття свята!

– А де ж моя диво-хатка?! - раптом згадала дівчинка про улюблену іграшку.

Це була старовинна ялинкова прикраса, що передавалася у їхній родині з покоління в покоління. І зберігалася в особливому місці - у прабабусиному рундуці, на якому намальоване дерево життя з пташками на вітті.

Іванка обережно дістала цінну родинну річ. Понесла у тендітних ручках до ялинки, як справжній скарб. Диво-хатинка зайняла особливе місце на пухнастій гілочці. Тепер усе було до ладу.

– А що ж там ще у прабабусиному рундуці? – дівчинка знов зазирнула всередину.

– Які дива! Справжні скарби! Віночок із калини, намисто червоного кольору, гарна мереживна вишиванка.

Іванка обережно дістала вбрання. Одягнула вишиванку, приміряла прикраси.

Якою ж кралечкою стала! Ще гарнішою, ніж була!

Цієї миті чарівне сяйво залило кімнату. Дівчинка відчула, що летить, наче птаха.

Верхівка ялинки замерехтіла світлом. Ялинкова іграшка – старовинна українська хатка, світилась віконечками, як справжня!

Дівчинка заглянула у віконце. А там... бабуся, малесенька, неначе лялькова, вив'язана у гарну хустку з мальовничими квітами! Сидить на запічку і при світлі лампадки пряде на веретені нитку. А поруч стоїть... та сама скриня з диво-деревом.

– Так це ж наш рундук! Як він тут опинився? – здивувалася Іванка.

Бабуся підняла голову й у віконці побачила довгоочікувану гостю. Прочинила таємничі дверцята і лагідно промовила:

– Завітай додому, моя пташечко!

Іванка стала малесенькою і не зчулася, як опинилась всередині диво-хатки.

– І чому бабуся назвала мене пташкою? Невже знає про моє бажання?!

– Люба моя онученько – я твоя прабабуся. Ти потрапила до мене не просто так, адже тільки в цю Різдвяну ніч можна опинитися всередині моєї диво-хатки. Ця сорочка, в яку ти одягнена, вишита моїми руками. Їй понад сто років! Вишиванка - оберіг на ЩАСТЯ, на ДОЛЮ! І зашита в вишиванці ВОЛЯ! - промовила бабуся і погладила онучку по голівці.

Раптом скриня сама почала відчинятися. Іванка заглянула всередину. На денці блиснув гребінець у формі пташечки. Яскраве світло освітило домівку.

Бабуся ледь торкнулася рукою, і на золотому волоссі Іванки закололися коси, завітчані віночком. Пташку-гребінець у коси увібрала. І золото в Іванчиному волоссі ще більш засяяло. Золоті переливи розтікалися по волоссю, огортаючи дівчинку неймовірним теплом.

«Так добре, наче мамині ручки торкаються мого волосся», – подумала Іванка.

А прабабуся ніжним поглядом запросила онучку послухати розповідь. Як колись, дуже давно, плела коси своїй маленькій донечці. І так повторювалося із роду в рід. А тепер мама буде плести коси Іванці. І кого той гребінець торкався, мав силу, щедрість та... золоті пшеничні коси. А намальоване на скрині вічне дерево життя завжди нагадувало про єднання роду.

За цікавими розповідями час минає швидко. Іванка не зчулася, як вже місяць у срібному човнику заглянув у віконце. Посріблів пташку-гребінець і вона ожила. Птаха промовила до дівчинки:

– У Святвечір напередодні Різдва збуваються мрії. Адже Різдво сповнене див. Сьогодні всі небесні світила приходять на поміч. Тільки не забудь промовити чарівні слова:

«Зіронько ясна, вдень і вночі, будь мені в допомі!»!

– А зараз поглянь на небо і побачиш справжнє диво!

У цей час на небосхилі зійшла перша зірка. Яскравий промінь світла загравав на золотому волоссі. Вмить Іванка обернулася на чарівну пташу. Голубку. Білу голубку.

Дівчинка розплющила очі. Вона вже летіла над своєю домівкою. Заглянула у віконце. Врочисто вбрана оселя. Під ялинкою її різдвяний подаруночок. У комині горить вогонь, і потріскують дрова. Приємне тепло розливається вітальною. У в'язаних чобітках над комином розкладені книжечки та ласощі. Щасливі мама і тато готують смачні страви до святкового столу.

«Мабуть, печуть мої улюблені імбирні прянички»...

Кружляла голубка-Іванка над своїм будинком. Аж раптом на неї впала величезна тінь. Морок розростався і накрив землю. Величезний чорний птах накинувся на білу голубку. Усе зло світу причаїлося на його крилах. Крук нападав знов і знов. Та голубка не злякалася, відчула величезну силу. Вона у броні! У вишиванці!

Сміливо відбивалась від чорного крука. Але чорна тінь ставала все більшою і більшою. Темінь простяглася на все небо. І лиш маленька біла голубка сяяла позолотою серед темряви. Голубка-Іванка згадала про чарівні слова пташечки-гребінця і промовила:

«Зіронецько ясна, вдень і вночі, стань мені до помічі!»!

І враз... О, диво!

Чарівний промінь розрізав чорну хмару й освітив біле пір'ячко. Це Різдвяна Зіронецька посилала голубці силу. Голубка-Іванка ще раз змахнула крильми, і крила простяглися до самого горизонту.

Намалювала Олександра Горячкіна

Золоте сяйво посипалось з пір'їнок, перетворюючи морок на білі пухнасті сніжинки. Вся земелька стала біленькою, а небо золотим. Іванчина сила ставала все міцнішою і міцнішою. Зрештою, вона перемогла! Світло перемогло темряву! Добро перемогло зло!

Голубка-Іванка обійняла крилами свій дім, своїх батьків, усю землю і пошепки промовила до людей на планеті:

– Світло перемаже темряву! Вірте!

Голубка пролітала над землею. За її крильми простягалося срібне сьайво. Це у кожную домівку лилося різдвяне світло! Світло НАДІЇ!

ВТРАЧЕНЕ РІЗДВО

Авторка: [Людмила Маркова](#)

Художниця: Оксана Гончарова

Ця зима була найхолоднішою з усіх, які пам'ятав малий Михась. Та і взагалі, на Землі вже давно не було тепла. І весна, і літо, і осінь були холодними, і все частіше, навіть, морозними. Малі діти зовсім не бачили справжнього літа. Старі люди казали, що сталося це відтоді, як народ став забувати про Різдво. Зібралися якось вчені, провели різні наукові експерименти й сказали: «Різдво – то все вигадки». Спочатку люди сумнівалися в правдивості цих слів. Та згодом, коли ця думка постійно повторювалася, в людей з'явилися вагання і непевність. І, через деякий час, люди їм повірили.

Так було втрачено Різдво. З того часу люди все менше й менше згадували про нього, а навколо ставало все холодніше і холодніше. Взимку усюди були величезні кучугури снігу. Заметілі й хуртовини зривалися одна за одною. Мороз лютував, вікна будинків вкривалися кригою так, що нічого не було видно. Автомобілів на дорогах ставало все менше. Вони або не заводилися від холоду, або не могли проїхати повз снігові замети й величезні кучугури. Холод пронизував до самих кісток, попри те, що люди куталися в теплий одяг і ковдри.

Екологи говорили, що то все зміна клімату, настає новий льодовиковий період і скоро вся земля повністю вкриється кригою.

Ще Михась чув від старих людей, що якщо повернути Різдво, то і все навколо відродиться, і зими будуть холодними, але не настільки, як зараз. І після зими прийде весна й відродиться природа. А потім буде тепле літо з метеликами й пташиними піснями. І осінь буде радувати

усіх жовто-багряним листям. Але, щоб настало знову Різдво потрібно, аби на небі запалала Різдвяна Зірка.

Усе частіше Михась поглядав на небо у роздумах; що потрібно зробити, аби засяяла Різдвяна Зірка? Та скільки він не запитував про те у старих людей – ніхто відповіді не знав.

Вони лише говорили, що раніше, взимку, було дуже багато гарних свят, але про них також всі забули. Що то були за свята! Дуже подобалося Михасю слухати про Різдво, а ще про Святого Миколая. Колись він приходив вночі до маленьких дітей. Якщо вони були слухняними, то клав їм під подушку подарунок: чи то цукерку, чи якусь іграшку.

Ось знову наближався той самий день – день пам'яті Святого Миколая. І та ніч, коли під подушкою раніше діти знаходили подарунки.

Як же кортіло Михасю, щоб до нього, його сестрички та інших дітей прийшов Святий Миколай. У ту ніч саме з такою думкою він і заснув.

Десь опівночі хлопчик прокинувся від того, що в кімнаті хтось кашлянув. У місячному сяйві Михась розгледів сивого дідуса з довгою бородою. Одягнений він був у теплий кожух. Михась не злякався, тому що відразу зрозумів – перед ним Святий Миколай.

– Доброї ночі, Михасю, – усміхнувся дідусь. – Ти так щиро бажав мене побачити, що я зміг до тебе прийти.

– Доброї ночі, Святий Миколаю, – прошепотів хлопчина. – Отже, Ви таки існуєте і це не вигадка старих людей?

– Таки існую, – посміхнувся нічний гість.

– То ж і Різдво – також існує?

– Існує. Але ви, люди, його втратили, геть про нього забувши, – дідусь зітхнув. – Ви втратили віру. А скоро втратите і життя. Недалекий той час, коли всю планету покриє крига, і все живе на ній загине.

– Чи можна якось цьому зарадити? – у хлопчика сон наче рукою зняло. Він сів на край ліжка і з надією подивився на Святого Миколая.

– Є тільки один спосіб повернути все до життя. Потрібно відродити віру. А для цього потрібно, щоб на небі запалала Різдвяна Зірка. З нею повернеться і Різдво, а за ним – нове життя.

– Як же запалити ту Різдвяну Зірку? – не вгамовувався Михась.

– Є один спосіб, – ніби про щось задумавшись, сказав Святий Миколай.

– Який?

– Я можу тобі про те повідати, та скажи мені наскільки сильно ти хочеш це знати?

– Понад усе на світі!

– Це буде нелегко. Запаливши Різдвяну Зірку, ти сам дещо втратиш – свою вроду. Станеш негарним. Можливо, навіть потворним. Тебе ніхто вже не зможе впізнати. Чи ти згоден тепер вислухати мене? Подумай добре. Чи варті ці втрати того, щоб над Землею знову запалала Різдвяна Зірка?

Михась тяжко зітхнув. Люди навколо не були ідеальними. На світі, крім добра, існує і зло. То в одному, то в іншому місці виникають війни та інші негаразди. Можливо, й не варто ризикувати собою, щоб цей світ відродився? Можливо, нехай геть все покриється кригою? А потім хлопчик згадав теплі мамині обійми, веселий сміх маленької сестрички, щирі усмішки татка. Згадав такі затишні вечори біля каміна, коли вся родина збиралася разом. Згадав вірних друзів, ігри з ними.

– Я хочу, – твердо сказав він, – щоб на Різдво запалала Різдвяна Зірка.

– Що ж, я щиро сподівався, що саме такою і буде твоя відповідь. Тож слухай. Ти повинен вирушити на Південь до Країни Мрій. У тій країні росте прекрасна квітка Сонця. Вона чарівна. Та квітка – то отрута для зла і ліки для добра. Маєш її відшукати. Коли знайдеш то промов: «Зі мною насінням своїм поділися! Надією, щастям, добром відродися!» Ти повинен зібрати всі до єдиної зернини, які висіються з

квітки, і вирушити з ними на Крайню Північ. Коли вже йти буде нікуди, зупинись і жбурни насіння до неба. Але все це потрібно зробити до Різдва. Часу залишилося мало. Ти ще й досі хочеш запалити Різдвяну Зірку?

– Так, – впевнено мовив Михась.

– Що ж, завтра зранку можеш вирушати. А зараз – спи.

Михась сонно позіхнув і ліг у постіль. Тільки він торкнувся головою подушки – відразу міцно заснув.

Зранку хлопчик прокинувся пригадуючи нічний сон. Йому снився Святий Миколай. Михась мимоволі занурив руку під подушку. Там щось було!!! Хлопець не вірив своїм відчуттям. Він підняв подушку і побачив під нею ... цукерку.

Отже, то був не сон. Сьогодні вночі приходив Святий Миколай! І тепер Михась знає, як повернути людям Різдво! Потрібно негайно вирушати в дорогу.

Хлопчик взяв до рук цукерку. Спочатку він хотів її з'їсти. Але потім, передумавши, потихеньку вийшов зі своєї кімнати та зайшов до спальні маленької сестрички Данусі. Мала ще солодко спала. Михась, обережно, щоб її не розбудити, підійшов до ліжка і поклав цукерку під подушку дівчинки.

– Це тобі Святий Миколай передав, – прошепотів він і вийшов з її кімнати.

Потім хлопчик підійшов до мами й ніжно її обійняв. На очі чомусь навернулися сльози.

– Ти що? – побачивши блиск в очах сина, запитала мама, пригортаючи Михася до себе.

– Нічого. А ти б любила мене всякого, навіть якби я був негарним? – запитав він обхопивши маму за талію.

– Звичайно. Ти ж мій рідний синочок, – лагідно скуйовдила вона волосся на голові хлопчика.

– Навіть якби я був би потворним?

– Чому ти ставиш такі дивні запитання? – стурбовано запитала мама. – У тебе щось болить? Ти захворів?

– Ні, зі мною все гаразд, – відповів хлопчик.

До кімнати зайшов тато Михася.

– Тату, – звернувся хлопчик до батька, – а де розташований Південь?

Мама взяла сина за підборіддя і, заглянувши в очі, запитала:

– Що трапилось? Ти якийсь сьогодні дуже дивний.

Михась навіть не знав, що відповісти. Святий Миколай не говорив, що пошуки Різдвяної Зірки він повинен тримати у секреті. І він би міг зараз повідати про нічного гостя і його розповідь про Різдво своїм батькам. Але вони, Михась був упевнений у тому на сто відсотків, не відпустять його в таку далеку, можливо, і небезпечну, подорож. Отже, Михась вирішив зберегти події цієї ночі у таємниці.

– Мамо, тату, – залепетала, вриваючись в кімнату мала Дануся. – Погляньте, що у мене є, – простягла вона руку з цукеркою. – Вона була під подушкою.

Тато й мама презирнулися.

– Сьогодні день Святого Миколая, – розгублено сказала мама. – Невже до тебе вночі приходив Святий Миколай? Але ж він уже дуже давно ні до кого не приходив.

– А у тебе є цукерка? – запитала дівчинка у Михася.

– Ні, – відповів той.

– Тоді візьми, – і Дануся, відломивши половинку цукерки, віддала її брату.

– Дякую, – Михась посміхнувся і поклав пів цукерки до кишені.

Згодом, хлопчик, щоб ніхто не бачив, взяв у тата компас (пробач, татусю, що без дозволу), поклав до рюкзака хліба і печива, тепло одягнувся і вийшов з будинку.

За допомогою компаса він визначився з напрямком. Хлопчик пішов прямо на південь.

...Михась ішов дуже довго, але де шукати Країну Мрій він не знав. Навколо вирувала негода. Вітер кидав в обличчя хлопчика колочі сніжинки, холод, не зважаючи на теплий одяг, пронизував тіло. Було морозно і лячно. У дорозі йому траплялося дуже мало людей – у таку

холоднечу більшість сиділи по домах. Та ось йому зустрілася старенька бабуся.

– Хлопче, – звернулася вона до Михася. – Чи не даси ти мені чого попоїсти, бо в мене й ріски в роті давно не було?

Хлопчик спочатку хотів пройти повз стару, бо в нього самого залишилося дуже мало їжі, а дорога ж неблизька. Та, глянувши на неї, на те якою худюю і немічною вона була, він витягнув з рюкзака останній кусень хліба і віддав бабусі.

Старенька швидко з'їла того хліба і, подякувавши, запитала:

– А може в тебе є ще щось смачненьке?

– Ну... хіба що пів цукерки, – протягнув він бабусі цукерку, що віддала йому його сестра.

Старенька взяла до рук цукерку, оглянула її з усіх сторін, розломила навпіл, і половину повернула хлопцю.

– Це, – сказала вона, – уже не звичайна цукерка. Вона чарівна.

– Та ну, – посміхнувся хлопчик.

– Так, так, – завірила його бабуся. – Цукерка, що знаходиться зараз в твоїх руках п'ять раз дарована. Вперше її подарував тобі святий чоловік, побажавши добра, вдруге ти подарував її своїй сестрі через братську любов до неї, втретє твоя сестра віддала половинку цукерки, проявивши щедрість, вчетверте, ти віддав мені цю половинку ділячись своїм співчуттям. І тепер я з вдячністю віддаю тобі половинку з твоєї половинки.

Хлопчик розгублено дивився на бабусю. Звідки їй про те відомо?

– Знаєш, іноді на шляху нам трапляються добродії і чарівники, – ніби прочитавши його думки, сказала старенька. – Здебільшого люди проходять повз них, навіть не підозрюючи, кого стріли на своєму шляху. Та, якщо при такій зустрічі люди проявляють люб'язність і увагу – то й отримують добро і диво. То ж повір – ця цукерка чарівна. Коли ти будеш її їсти, подумай про те, що найбільше хочеш у цю мить. І ти отримаєш бажане. Щастя тобі, – бабуся усміхнулася і пішла далі своєю дорогою, залишивши Михайлика у роздумах.

«Якщо ця цукерка чарівна, – став міркувати хлопчик, – то, можливо, потрібно просто загадати, щоб в потрібний момент на небі з'явилася Різдвяна Зірка – і не треба буде нікуди йти, лишень повернутися додому і чекати Різдва? А якщо це все вигадки, якщо бабуся щось наплутала, а я лише згаю час в очікуванні? Ні, потрібно йти у Країну Мрій і відшукати квітку Сонця. Ех, от би вже дістатися до тієї країни» – подумав Михась і вкинув до рота свою цукерку.

І раптом все навколо завертілося, закружляло, ніби налетів якийсь вихор і підняв хлопчика в небо. Та не встиг Михась навіть злякатися, як раптом все стихло і хлопчик опинився посеред невідомої місцевості. Навколо не було снігу, було тепло, пурхали метелики й співали птахи, зеленіло листя, а на деревах дозрівали плоди. Він потрапив у літо.

Хлопчик зняв куртку і шапку, склав їх до рюкзака й озирнувся по сторонах. Навкруги були будівлі незвичної конструкції, на дорогах їздили незвичайні автомобілі. Обабіч росли дерева з червоними, жовтими, синіми плодами. Здається, то були вишні, яблука, сливи та ще щось. Там де жив хлопчик це все було рідкістю, бо не досягало через холоднечу.

– Де я? Що це? – здивовано промовив хлопчик.

– Це – втрачені мрії, – до Михася підійшла невеличка дівчинка.
– Люди на Землі про щось мріють, а їхні фантазії оживають у Країні Мрій. Ти знаєш, у нас тут майже не буває зими. Здебільшого літо і літо. На деревах ростуть, мабуть, найсмачніші плоди!

– А ти хто? – запитав Михась.

– На Землі нас називають ангелами!

– То ти ангел?

Дівчинка усміхнулася.

– Називай мене Ангеліна. А ти прийшов сюди по насіння квітки Сонця?

– Так. А звідки ти про це знаєш?

– Ангели повинні знати все про тих, до кого вирушають. Я допоможу тобі.

Ангеліна взяла за руку Михася і відвела його до квітки Сонця. Вона виявилася зовсім простою, непримітною і низенькою. Михась промовив:

– Зі мною насінням своїм поділися! Надією, щастям, добром відродися.

У ту ж мить з квітки посипалося насіння. Хлопчик швидко визбирав геть усе до зернятка.

– А тепер згадай якусь свою мрію, яка б допомогла тобі швидко опинитися на крайній Півночі, – сказала Ангеліна. – Адже тобі не можна втрачати час – Різдво уже завтра.

Хлопчик пригадав, що колись він мріяв про потяг, що мчить повітрям.

У ту ж мить він побачив перед собою ту саму мрію, що зависла у повітрі.

– Летючий швидкісний потяг? – здивовано запитала Ангеліна. – Ох уже ж ці чоловіки! То лети швидше, – підштовхнула вона хлопчика.

Михась подякував Ангеліні, вскочив до потяга, який відразу ж швидко помчав небом. Через декілька годин він уже був на місці.

Навкруги знову вирувала негода, було холодно, тож Михась одягнувся, зіскочив з потяга, який відразу ж зник, і попрямував вперед. Невдовзі він опинився перед прірвою. Йти далі було нікуди. Михась стиснув руку з насінням, а потім кинув його вгору. У небі ніби щось спалахнуло.

У ту ж хвилину він побачив, що руки його стали покриватися виразками. Хлопчик втрачав свою вроду. Він знав, що так буде, але це здалося йому таким несправедливим, що мимоволі з очей потекли сльози.

Несподівано налетів сильний вітер. Михась, не втримавшись, зірвався і полетів у безодню, що була перед ним. Хлопчик був виснажений і зморений, хвилювання і біль переповнили його серце і він втратив свідомість...

Коли ж він отямився, то побачив, що лежить у себе вдома, в ліжку. Двері до його спальні відчинилися і в кімнату ввійшли тато, мама і Дануся.

– Хто це? – злякано запитала мала сестричка, глянувши на хлопчика.

– Що ти робиш в постелі нашого сина? – запитав тато.

– Ми не бачили нашого Михася від дня Святого Миколая, – сумно промовила мама.

«Це я, ваш Михась» – хотів сказати хлопчик, але розумів, що рідні йому не повірять, адже він був уже зовсім не схожим на того Михася, яким його всі знали. Він втратив вроду. Хлопчик тяжко зітхнув.

Раптом мама нахилилася над ним, стала вдивлятися в хлопчика, ніби щось пригадуючи, а потім сказала:

– Я буду любити тебе різного. І гарного і негарного. Адже ти мій синок, – і велика сльозинка скотилася по її обличчю й упала на щоку Михася. У цей час за вікном яскраво спалахнула Різдвяна Зірка і на хлопця потрапив її промінець. У ту ж мить Михась знову став таким як був.

У сім'ї хлопчика всі були неймовірно раді та щасливі. Михась із задоволенням повідав родині про пригоди, які з ним трапилися..

А навколо святкували Різдво – народження немовляти, Спасителя світу.

І Михась тепер точно знав, що світ уже не буде таким холодним і непривітним, яким був останнім часом. І за зимою обов'язково прийде тепла весна, все навколо відродиться й оживе. І буде нове життя, сповнене віри, доброти й любові.
